

ELENA PRANCKĖNAITĖ

**LUOKESŲ EŽERO (Molėtų r.) GYVENVIETĖS I (A 1756)
2008 m. POVANDENINIŲ ARCHEOLOGINIŲ TYRINĖJIMŲ
ATASKAITA**

**VILNIUS
2009**

TURINYS

Įvadas	3
Ankstesnių archeologinių tyrinėjimų apžvalga	4
Povandeniniai archeologiniai tyrinėjimai	5
Tyrimų sąlygos ir metodika	5
Tyrimų plotas (Perkasa Nr.3)	7
Išvados	14
Radinių sąrašas:	
Individualūs radiniai	15
Titanginiai dirbiniai (Lentelė Nr.1)	18
Sutrumpinimų sąrašas	19
Buitinė keramika (Lentelė Nr.2)	20
Medinių konstrukcijų sąrašas (Lentelė Nr.3)	23
Kaulinės medžiagos apibūdinimo lentelė (Lentelė Nr.4)	32
Teritorijos ribų planas	33
Tyrimėtu vietų situacijos planai	34
Brėžiniai:	
Perkasos Nr.3 planas, gylis 0-10 cm	38
Perkasos Nr.3 planas, gylis 10-20 cm	39
Perkasos Nr.3 planas, gylis 20-30 cm	40
Perkasos Nr.3 planas, gylis 30-40 cm	41
Perkasos Nr.3 planas, gylis 40-50 cm	42
Perkasos Nr.3 planas, gylis 50-60 cm	43
Perkasos Nr.3 planas, gylis 60-70 cm	44
Perkasos Nr.3 planas, gylis 70-80 cm	45
Perkasos Nr.3 bendras planas	46
Perkasos Nr.3 sienelių pjūviai	47
Fotonuotraukų sąrašas	48
Fotonuotraukos	49
Priedai:	
C14 tyrimų rezultatai	62
Archeologinių tyrinėjimų programa	64
Archeologinių tyrinėjimų leidimas	67
Radinių pridavimo aktas	68

IVADAS

2008 metais buvo tęsiami Luokesų ežero I gyvenvietės povandeniniai archeologiniai tyrinėjimai. Pagal pateiktą programą (priedas Nr.2) Kultūros paveldo departamentas išdavė leidimą Nr. 125 (2007-07-02) (priedas Nr.3).

2008 metų ekspedicijos tikslas – tęsti gyvenvietės centrinės dalies tyrimus bei paimti dugno nuosėdų mėginius mikrobotaniniams tyrimams bei mėginius dendrochronologiniams tyrimams.

2008 m. gyvenvietės tyrinėjimuose dalyvavo jau susiformavusios Luokesų ežero gyvenviečių tyrinėjimų tarptautinės komandos nariai, archeologai povandenininkai: Z.Baubonis, M. Kvedaravičius, dr. F. Menotti (Bazelio Universitetas, Šveicarija), P.Dresch (Didžioji Britanija) ir J.Craig (Kanada). Ekspedicijoje dalyvavo ir Bazelio universiteto doktorantė, archeobotanikė B. Pollmann. Perkasų planus braižė bei situacijos planus sudarė ataskaitos autorė.

Radiniai perduoti Lietuvos nacionaliniam muziejui, dauguma jų yra konservuojami Lietuvos nacionalinio muziejaus Restauravimo centre. Osteologinę medžiagą ištyrė prof. L. Daugnora (Osteologijos laboratorija, Lietuvos veterinarijos akademija). Paimti mėginiai analizuojami Baselio universitete.

ANKSTESNIŲ ARCHEOLOGINIŲ TYRINĖJIMŲ APŽVALGA

Pirmoji Lietuvoje bronzos pabaiga ir ankstyvojo geležies amžiaus pradžia datuojama polinė gyvenvietė buvo aptikta 2000 m. vasarą šiauriniame Luokesų ežero krante. Tais pačiais metais inventorizuoti gyvenvietės poliai, sudarytas jų planas. Šių tyrimų metu, žvalgant gyvenvietės teritoriją, surastas lipdydos keramikos puodas, trinamosios gornos, akmeninio kirvuko ašmenys bei skobtinė lenta su dviem išskobtomis skylėmis¹.

Povandeniniai archeologiniai tyrinėjimai buvo tęsiami 2004 m. Luokesų I gyvenvietėje ištirtas 4 m² dydžio plotas centrinėje gyvenvietės dalyje, gyvenamojo komplekso teritorijoje. Surasti vertikalūs poliai, horizontalios medinių konstrukcijų dalys. Tirtame plote aptikta nemažai lipdytos lygiu, silpnai brūkšniuotu ir kruopėtu paviršiumi keramikos šukės (92 vnt.); dviejų akmeninių kirvių dalys, akmeniniai trintuvai, titnago nuoskalos, paršelių ir galvijų kaulai bei lazdynų riešutų kevalai. Aptikta ir unikalių radinių – medinis šaukštas, kirvio kotas, kaulinė yla. Nustatyta, jog tirtoje vietoje kultūrinis sluoksnis siekia apie 35-39 cm².

2006 metais povandeninės archeologinės ekspedicijos metu buvo vizualiai žvalgytas Luokesų ežero gyvenvietės I povandeninis šlaitas bei ežero dugnas į P ir PV nuo centrinės gyvenvietės dalies 12-18 m gylyje. Išžvalgytas 1800 m² dydžio plotas, jokių archeologinių radinių ar objektų nebuvo aptikta³.

2007 metais povandeninės archeologinės ekspedicijos metu centrinėje gyvenamojo komplekso dalyje buvo sumontuotas 8x4 m dydžio būsimų perkasų geležinis ilgalaikis rėmas. 2007 metais gyvenvietėje, PV rėmo kampe, ištirtas 4 m² plotas (2x2 m dydžio perkasa Nr.2). Tirtoje vietoje kultūrinis sluoksnis siekia 70-75 cm.

Surasti vertikalūs poliai, horizontalios medinių konstrukcijų dalys. Tirtame plote aptikta nemažai lipdytos lygiu, silpnai brūkšniuotu ir kruopėtu paviršiumi keramikos šukės (98 vnt.); įtvieriamojo akmeninio kirvuko dalis, 2 akmeniniai trintuvai, titnago nuoskalos, kiaulių, galvijų kaulai bei lazdynų riešutų kevalai. Aptikta ir unikalių radinių – 2 mediniai kirvių kotai, tošinio kibirėlio dugno fragmentas, karninė virvė, spėjamos skulptūrėlės ar

¹ **Baubonis Z.**, Luokesų ežero (Molėtų raj.) polinės gyvenvietės 2000 m. povandeninių žvalgomųjų archeologinių tyrimų ataskaita, LII, F.1, B.3619; **Baubonis Z., Kraniauskas R., Kvedaravičius M.**, Luokesų ežero senovės gyvenvietės povandeniniai tyrinėjimai 2000 m.// Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 2000 metais. Vilnius, 2002 .P.229-231

² **Baubonis Z.**, Luokesų ežero (Molėtų r.) polinių gyvenviečių I (A1756) ir II (1757) 2004 metų povandeninių archeologinių tyrimų ataskaita, 2005, LII, F.1, B.4280; **Baubonis Z., Kvedaravičius M., Motuzaitė G., Pranckėnaitė E.**, Luokesų ežero polinės gyvenvietės I ir II // Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 2004 metais, Vilnius, 2006, P. 315-316

³ **Baubonis Z.**, Luokesų ežero (Molėtų r.) II polinės gyvenvietės povandeninių archeologinių tyrimų ir I polinės gyvenvietės povandeninių žvalgymų 2006 metų ataskaita, LII, F.1, B. **Baubonis Z., Kvedaravičius M., Pranckėnaitė E.**, Luokesų ežero polinė gyvenvietė II// Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 2006 metais, Vilnius, 2007, P. 501-503

dekoro detalės fragmentas bei pirmasis Luokesų ežerų gyvenvietėse rastas metalinis dirbinys – bronzinis akinių formos kabutis⁴.

POVANDENINIAI ARCHEOLOGINIAI TYRINĖJIMAI

TYRIMŲ SĄLYGOS IR METODIKA

Luokesų ežeras yra Molėtų rajone, 5 km į pietus nuo Molėtų miesto. Ežero plotas 1,04 km², ilgis 2.4 km, didžiausias plotis 0,8 km. Iš rytų, siauru kanalu jis jungiasi su Kirneilės ežeru, iš pietryčių siauru upeliuku su Luokesaičio ežeru. Luokesų ežero dugnas duobėtas, krantai vietomis statūs, staigiai gilėja iki 9-12 m, tačiau nemažai yra ir pakraščių seklumų. Giliausia vieta siekia 43,8 metrus. Ežere yra dvi salos apaugusios mišku.

Luokesų I gyvenvietė lokalizuota ežero šiaurinio kranto įlankoje, seklumoje besitęsiančioje nuo kranto į rytus iki didesniosios salos. Ji yra 40 m į pietus nuo šiaurinio ežero kranto, 230 m į vakarus nuo didžiosios salos ir 150 m į šiaurės vakarus nuo mažesniosios salos (planas Nr.1).

Tyrimų vietoje povandeninio darbo sąlygos labai palankios. Seklumoje gylis nedidelis - 1,10 - 1,90 m. Ežero vandens matomumas siekia apie 6-7 metrus. Dugnas lygus, apaugęs vandens augmenija. Seklumos dugnas - klampus ežerinis dumblas - šviesiai rudos spalvos, primenantis šlyną persimaišiusį su smulkiomis kriauklėmis. Iškelus iš vandens, jis skleidžia specifinį kvapą.

2000 metais, žvalgomųjų tyrimų metu, inventorizuota apie 420 polių. Gyvenvietę sudaro dvi polių grupės – vakarinė ir centrinė. Vakarinė polių grupė nesudaro aiškios sistemos, jos paskirtis yra tik spėjama. Centrinė gyvenvietės dalis - dviem gynybinių įtvirtinimų pusrāčiais iš šiaurės ir rytų apjuostas 28x40 m dydžio stačiakampis, gyvenamasis kompleksas.⁵

Šių metų tyrimams buvo pasirinktas 2x2 m dydžio plotas, esantis PV rėmo kampe (ploto Nr.2 ŠR sienelė= ploto Nr.3 PV sienelė). Tyrimų plotas, perkasa Nr.3 (2x2 m dydžio)

⁴ **Pranckėnaitė E.**, Luokesų ežero (Molėtų r.) gyvenvietės I (A1756) 2007 m. povandeninių archeologinių tyrinėjimų ataskaita, LII, F. , B. ; **Pranckėnaitė E., Baubonis Z., Kvedaravičius M.**, Luokesų ežero polinė gyvenvietė I// Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 2007 metais, Vilnius, 2008, P. 526-528

⁵ **Baubonis Z.**, Luokesų ežero (Molėtų raj.) polinės gyvenvietės 2000 m. povandeninių žvalgomųjų archeologinių tyrimų ataskaita, LII, F.1, B.3619; **Baubonis Z., Kraniauskas R., Kvedaravičius M.**, Luokesų ežero senovės gyvenvietės povandeniniai tyrinėjimai 2000 m.// Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 2000 metais. Vilnius, 2002 .P.229-231

suskirstyta 1m² dydžio kvadratais. Šiaurės-pietų kryptimi sužymėta raidėmis A-B, rytų – vakarų kryptimi skaičiais 1-2. Prie tiriamojo ploto buvo nuplukdyta, inkaruota plaukiojanti platforma, ant kurios pastatytas benzininis vandens siurblys- ežektorius. Siurbiamasis jo vamzdis nuleistas į tiriamą plotą, išmetamasis vamzdis iš priešingos platformos pusės. Ant išmetamojo vamzdžio užkabintas sietas, surenkantis atsitiktinai įsiurbtus radinius. Siurbiamą buvo atskirais kvadratais (1x1 m dydžio), fiksuojant kas 10 cm.

Atsidengusios horizontalios medinės konstrukcijos buvo piešiamos ant plastikinių lentelių, vėliau perbraižomos ant milimetrinio popieriaus masteliu 1:20. Medinės konstrukcijos ištraukiamos bei aprašomos papildomai ant kranto. Iš dalies medinių elementų buvo paimti mėginiai dendrochronologinei analizei bei medžio rūšinei analizei (foto Nr. 3).

2008 metais tyrinėjimų metu buvo imami mėginiai laboratoriniams tyrimams:

-medienos mėginiai- dendrochronologijai (planuose, lentelėse žymimas DS)

-medienos mėginiai- medžio rūšinei analizei (planuose, lentelė žymimas WS)

-sedimentologiniai mėginiai- mikromorfologijai, palinologijai, archeobotanikai (archeobotaninėms makroliekanoms)) (planuose žymimas CO)

-botaniniai mėginiai- subjektyviai parinkti grunto mėginiai imami iš skirtingų gylių, 10x5 cm dydžio ir 5 cm aukščio plastmasinėse dėželėse (planuose žymimi BS).

Prieš tyrinėjimus į perkastos Nr.3 plotą, buvo įstumta 12 vienetų 11 cm skersmens ir 100 cm ilgio plastikinių vamzdžių sedimentologiniams mėginiams, kiekviename perkastos kvadrato po 3 mėginius (foto Nr.2). Mėginiai buvo ištraukti pabaigus tirti perkasą (foto Nr. 4).

Visi rasti organiniai archeologiniai dirbiniai, taip pat dalis keramikos dirbinių buvo talpinami į indus su vandeniu ir gabenami į Lietuvos nacionalinio muziejaus Restauravimo centrą. Medinius, tošinius dirbinius, virvių liekanas konservuoja restauratorė S. Matuzevičiūtė. Dalį šių dirbinių kol kas nėra įmanoma tiksliai aprašyti bei nustatyti jų funkciją, kadangi jų konservavimas nėra baigtas. Pilnus dirbinių aprašymus numatoma pateikti kitų metų tyrinėjimų ataskaitoje.

TYRIMŲ PLOTAS

PERKASA NR.3

Vieta perkasai Nr. 3 pasirinkta gyvenamojo komplekso dalyje, jo centrinėje dalyje, maždaug 30 metrų į Š nuo seklumos pabaigos ir prasidedančio staigaus gilėjimo, į Š nuo perkastos Nr.2 (Planai Nr.1-2).

PRADINIAME SLUOKSNYJE- 10 cm gylyje, lengvais rankų mostais, judinant vandenį, nuvalius 1-3 cm storio šviesių nuosėdų (tarsi dulkių) sluoksnį bei išrovus susiformavusią vandens augaliją, atsidengė dalis medinių horizontalių bei vertikalinių medinių konstrukcijų. Ežektoriaus pagalba gilinantis toliau, buvo kasamas pakankamai kietas tamsus kultūrinis sluoksnius su degėsių, sutręšusios medienos, smėlio ir sudulėjusios vandens augmenijos priemaišomis. Atidengta 40 vertikalinių polių (Nr.XXIX- LXVIII), kurių skersmuo siekia 4-11 cm (Lentelė Nr.3). Didžioji dalis polių koncentravosi kvadratuose A1-2, Š perkastos dalyje. Kv. A2 poliai mažo skersmens, vidutiniškai 4,5 cm. Poliai LVII-LXIII (7 vnt.) formuoja polių eilę, kuri tęsiasi ŠV-PR kryptimi. Polių eilę formuojančių polių skersmuo vidutiniškai siekia 5 cm. Sprendžiant iš jų skersmens bei tvirtumo, galima įvardinti kaip smulkius įtvirtinimus, pagrindinės konstrukcijos pataisymus, bet ne atramines konstrukcines detales. Didesnio skersmens poliai užfiksuoti kv. B1- 3 vnt. (XXIX-XXXII), jų skersmuo siekia 9 cm bei kv. A1, palei Š sienelę – 5 vnt., vidutiniškai 10 cm skersmens (XXXIX, XLI, XLIII-XLV). Šiuos polius galima būtų priskirti prie pagrindinės konstrukcijos.

Šiame sluoksnyje atidengta ir užfiksuoti 22 mediniai horizontalūs elementai – įvairaus ilgio (7-115 cm *), 5,5-12 cm skersmens - apvalių rąstelių (Lentelė Nr.3).

Šie rąsteliai išsidėstę dviem pagrindinėmis kryptimis. Kv. A1-2, B2 -ŠV-PR kryptimi ir kv. B1- ŠR-PV kryptimi.

Kv. B1-2 atidengtos horizontalios konstrukcijos Nr. 33-34, 36, 40-43, besitęsiančios ŠV kryptimi iš perkastos Nr.2, tyrinėtos 2007 metais.

Medinės konstrukcijos, rąstelio, kuriam suteiktas numeris 159 dalis tęsiasi gilesniuose sluoksniuose (10-20 cm gylyje nuo dugno paviršiaus).

Perkastos kvadratuose B1-2, A2-A1 atidengė 12 akmenų, vidutinis jų dydis –8x6x6 cm. Akmenys neapdege, nesuskilę (Brėžinys Nr.1). Šiame sluoksnyje surasta ir inventorizuota titnago nuoskala (Inv. Nr. 61) (lentelė Nr.1). 10 cm gylyje, kv. A1, surastas degęs kaulo fragmentas.

* Horizontalių medinių konstrukcijų ilgis matuotas tik tiriamo ploto ribose

Kv. A2 išsiskyrė 55x35 cm dydžio ir 2-3 cm storio smėlio plotas.

Kv. B1 paimtas biologinis mėginys (BS 009).

Užfiksavus bei nuėmus horizontalias medines konstrukcijas buvo gilinamasi toliau.

10 – 20 cm gylyje atsidendė 18 naujų vertikalių 3-11 cm skersmens polių LXXIX-LXXXVI, poliai, užfiksuoti 0-10 cm gylyje, tęsiasi ir šiame sluoksnyje (Brėžinys Nr.2).

Šiame sluoksnyje aptikta 13 naujų horizontalių medinių detalių (Nr.148, 155-159, 161-163, 165-167, 169) (Lentelė Nr.3), kurių ilgis siekė nuo 5 iki 115 cm, skersmuo – 5-12 cm. Visos horizontalios konstrukcijos – apvalūs rąsteliai, išsidėstę pagrindine ŠV-PR kryptimi. Išsiskiria mediniai elementai Nr. 93-94, 155, kurių dalis tęsiasi 30-40 cm gylyje.

Perkasos visuose kvadratuose užfiksuoti 7 nedideli akmenys, jų vidutinis dydis – 6x5x5 cm. Kvadrato B2 atidengtas akmuo, kurio dydis - 37x15x20 cm dydžio. Kv. B2 šalia horizontalių medinių konstrukcijų Nr. 163, 159, 146 užfiksuotas 95x30 cm dydžio plotas, kuriame gausu medžio drožlių bei atraižų. Šis sluoksnelis tęsiasi 2-3 cm.

10-20 cm sluoksnyje surastos ir inventorizuotos 2 lipdytinės keramikos šukės, lygiu paviršiumi (Inv. Nr. 7110-111) (Lentelė Nr.2) bei 1 titnago nuoskala (Inv. Nr. 62) (Lentelė Nr. 1). Kv. A1, surastas *tošies ritinys* (Inv. Nr. 58). Ar šis tošies ritinys yra dirbinys, bus išsiaiškinta tik atlikus konservavimo darbus.

Užfiksavus bei nuėmus horizontalias medines konstrukcijas buvo gilinamasi toliau.

20-30 cm gylyje naujų vertikalių polių neatidengta, plote tęsiasi ankščiau užfiksuoti poliai. Paisrodė 23 naujos horizontalios medinės konstrukcijos Nr. 153-154, 160, 168, 170-188. Dauguma medinių horizontalių elementų – apvalūs rąsteliai apdegusia viršutine dalimi, įvairaus ilgio (35-212 cm) ir skersmens (6,5-13 cm) (Brėžinys Nr.3). Didžioji dalis šių konstrukcijų išsidėstę ŠV-PR kryptimi, 5 rąsteliai Nr.153, 154, 182-183, 185 – ŠR-PV kryptimi. Šie rąsteliai yra po ŠV-PR kryptimi besitęsiančiomis medinėmis konstrukcijomis.

Kv. A2 užfiksuotas 70x35 cm dydžio plotas su smėliu ir angliukais. Smėlis tęsiasi 4 cm.

Perkasoje užfiksuoti 8 pavieniai akmenys, vidutiniškai 9x5x5 cm dydžio. Jie nebuvo apdege ar skilę nuo karščio.

Botaniniai mėginiai paimti iš kv. A1-B1 (BS 022, BS 010).

Užfiksavus bei nuėmus horizontalias medines konstrukcijas buvo gilinamasi toliau.

30-40 cm gylyje atsidendė dar 8 (Nr. LXXXVII-XC, XCII-XCIV, XCVIII) 4.5-8.8 cm skersmens poliai (Lentelė Nr.3), 25 horizontalios medinės konstrukcijos (Nr. 189-213) 12-137 cm ilgio ir 6-11 cm skersmens (Brėžinys Nr.4). Šiame lygyje vyrauja ŠR-PV kryptimi horizontalių konstrukcijų išsidėstymo tendencija. Kita dalis medinių horizontalių konstrukcijų

išsidėstę ŠV-PR kryptimi, daugiausia pietiniuose kvadratuose. Kv. B2 vėl fiksuotas plotas, kuriame gausiai randama medžio drožlių bei atraižų. Ploto dydis siekia- 80x30 cm. Storis- 15 cm. gilesniuose sluoksniuose šis plotas sumažėja iki 70x40 cm. Šalia šios medžio drožlių sankaupos atidengtas ir 10-15 cm storio šviesaus šlyno plotas. Jo dydis- 45x40 cm. Giliau šlyno plotas padidėja ir jo dydis siekia 65x45 cm.

2 lipdytos keramikos nežymiai brūkšniuotu paviršiumi fragmentai rasti kv. B2 (Inv. Nr. 112) (Lentelė Nr.2). 30-40 cm gylyje užfiksuota 14 4x5x4 cm dydžio (vidutinis dydis) akmenys. Jų koncentracija atidengta kv. B2, kur akmenys išsidėstę netaisyklinga linija Š-P kryptimi, palei vakarinę sienelę (foto Nr. 6).

Kv. B1, A2 buvo apimti botaniniai mėginiai (BS002, BS012).

Užfiksavus bei nuėmus horizontalias medines konstrukcijas buvo gilinamasi toliau.

40-50 cm gylis (Brėžinys Nr.5). Atsidengė 13 polių (Nr.XCV-XCVII, XCIX-CVIII,CXXXIV), kurių skersmuo vyrauja nuo 5 iki 10 cm bei naujos 13-125 cm ilgio, 5-11 cm skersmens medinės horizontalios konstrukcijos dalys Nr. 164, 214-246. Kv. A1 atidengti poliai yra pakrypę Š kryptimi 40-45° kampu. Konstrukcijos išsidėstymas pakankamai chaotiškas, tačiau galima atsekti pagrindinį ŠR-PV krypties išsidėstymą. Kv. B2 išsiskiria didelio skersmens (17 cm) labai sutręšęs rąstas, per kurį yra perkaltas vertikalus polis. Manytina, kad tai vėlyvesnių gyvenvietės pataisymų, rekonstrukcijų rezultatas.

Kv. B2 atidengti dar 4 akmenys – 4x5x5 cm dydžio (vidutiniškai).

2 lipdytinės nežymiai brūkšniuotu paviršiumi keramikos fragmentai surasti B2 kvadrato (inv. Nr. 113) bei 1 fragmentas B1 kvadrato (inv. Nr. 118). *Titnago nuoskala*, inv. Nr. 64 rasta B2 kvadrato, 50 cm gylyje.

Kv. A1 inventorizuotas 1 individualus radinys- *akmeninio kirvio fragmentas* (inv. Nr. 37, foto Nr. 13). Kirvis įtveriamasis, išlikusi tik pentis. Pagamintas iš pilkai melso granito. Pjūvis- stačiakampio suapvalintais kampais formos. Pentis užapvalinta. Penties plotis -6,5-6,6 cm, ilgis- 7,4, storis -3,1-4,3 cm.

Užfiksavus bei nuėmus horizontalias medines konstrukcijas buvo gilinamasi toliau.

50-60 cm gylyje horizontalių konstrukcijų žymiai sumažėja, atidengta 34 (Nr. 122-124, 247-277) vienetai naujų medinių horizontalių konstrukcijų. Šios medinės konstrukcijos – apvalūs rąsteliai (ilgis – 11-97 cm, skersmuo – 5,5-12 cm) koncentravosi kv. B1-2. Aiškios sistemos konstrukcijos nesudarė, pagrindinę kryptį atsekti taip pat pakankamai sudėtinga (Brėžinys Nr.6). 4 nauji poliai atidengti ir šiame gylyje, jų nr. CIX-CXII. Skersmuo vidutiniškai siekia 9 cm.

Šiame sluoksnyje surastos 5 lipdytinės keramikos šukės (Inv. Nr. 114-117, 119). Kv. B1 inventorizuotos 2 titnaginės nuoskalos (Inv. Nr.65-66).

Kv. B2 surastas *medinio šaukšto* (inv. Nr. 44, foto Nr. 18) semiamosios dalies ir rankenos fragmentas. Semiamoji dalis- ovalo formos, ilgis- 6,5 cm, plotis- 6,8. Storis- 3 mm. Išlikusios rankenos ilgis- 6 cm, skersmuo- 0,5 mm. Pjūvis- stačiakampio formos suapvalintais kampais. Tame pačiame kvadrato rasta ir *beržo tošies ritinėlis* (inv. Nr. 56). Dirbinys labai trapus, todėl buvo iš karto atiduotas konservavimui. Detalesnis aprašymas bus atliktas tik po konservavimo darbų. Dar vienas *tošies ritinys* tame pačiame gylyje užfiksuotas A1 kvadrato, kurį sudarė 2 fragmentai (inv. Nr. 57). Kv. B2 surastas *neišskios paskirties medinis dirbinys*. Tai- nusmailintas pagaliukas, apvyniotas žieve. Pagaliuko ilgis-6,5 cm, skersmuo- 2 cm, pjūvis- apskritimo formos. Dirbinys atiduotas konservavimui.

Kv. B2 surinkta 1,3 g lazdyno riešutų kevalų, neinventorizuoti.

Užfiksavus bei nuėmus horizontalias medines konstrukcijas buvo gilinamasi toliau.

60-70 cm gylis. Šiame gylyje atidengta padrikai išsidėsčiusių medinių konstrukcijų ir jų dalių. Viso fiksuota 34 vienetai (nr. 281-313). Medinių horizontalių konstrukcijų ilgis svyruoja nuo 6,5 cm iki 110 cm, skersmuo- 3-10 cm. Dar 9 vertikalūs poliai atsidengė ir šiame gylyje, jų skersmuo siekia 5-9 cm (CXIII-CXIX, CXXII-CXXIII). Kv. A2 užfiksuotas durpių sluoksnius, kurio storis siekė 4-6 cm. Durpių ploto dydis 67x50 cm. Į rytus nuo durpių tarp sluoksnių atidengtas medžio drožlių plotas, kurio dydis- 75x40 cm, storis -7 cm.

Šiame sluoksnyje surastos 9 lipdytinės keramikos šukės (Inv. Nr. 120-125, 131-133), 5 titnago nuoskalos (inv. Nr. 67-70, 73) bei 5 kaulų fragmentai (lentelė Nr.4). Kv. A2, 60-70 cm gylyje surastas beveik pilnai išlikęs puodas, kuris rastas gulintis ant šono (Inv. Nr. 134, foto Nr. 8). Puodas buvo iškeltas su šalia esančiu gruntu ir nugabentas į Lietuvos Nacionalinio muziejaus Restauravimo centrą. Indo konservavimo ir restauravimo darbus atliko J. Petuchovas (restauravimo numeris 63/2008). Puodo aukštis- 21 cm, angos skersmuo- 15.5 cm, dugno skersmuo- 11.5 cm. Profilis- tiesus, nežymiai pūstais šonais. Šonų skersmuo- 19.5 cm. Dugnelio storis- 2 cm. Priedugnio briauna išryškinta. Pakraštėlio storis- 4-5 mm, storis-5-7 mm. Puodo paviršius brūkšniuotas, brūkšniavimas 45 ° kampu, prie pakraštėlio- horizontalus. Vidus- nežymiai brūkšniuotas (foto Nr. 9).

Kv. B1 aptiktas *neišskios paskirties kaulinis dirbinys* (inv. Nr. 39). Dirbinys pagamintas iš ilgojo kaulo. Ilgis- 7,8 cm, plotis- 9 mm, storis- 3 mm. Pjūvis- stačiakampio formos. Dirbinio galai nusmailinti. Tame pačiame kvadrato, 70 cm gylyje surasti *žvejybinio įrenginio, bučiaus* fragmentai (inv. Nr. 48, foto Nr. 25). Dirbinys pagamintas iš smulkių šakelių, pagaliukų, sutvirtintų virve. Detalesnis aprašymas įmanomas tik po konservacijos,

kadangi dirbinys labai trapus. Kv. B2 inventorizuota *plūdė, pagaminta iš žievės* (inv. Nr. 42, foto Nr. 16). Plūdė netaisyklingos formos, kurios ilgis- 7,4 cm, plotis-3,7 cm, storis- 8 mm. Skylės skersmuo 8 mm. B2 kvadrato aptiktas *neaiškios paskirties medinis dirbinys*, kuriam suteiktas inventorinis numeris 60. Tai- apdirbto medžio fragmentas, stačiakampio formos, užapvalintais galais. Ilgis- 11 cm, plotis- 2,5 cm. Viename gale storis siekia- 1,5 cm, kitame- 5 mm.

Užfiksavus bei nuėmus horizontalias medines konstrukcijas buvo gilinamasi toliau.

70-80 cm gylys. Šiame gylyje atidengta dar 12 naujų vertikalių polių, kurių Nr. CXX-CXXXI. Polių skersmuo vidutiniškai siekia 7-8 cm. Atidengtos ir horizontalios konstrukcijos, kurių išsidėstymas aiškios sistemos nesudarė, mediniai elementai pasklidę beveik visame tirtame plote. Medinių detalių ilgis siekia 32-48 cm, skersmuo- 5-10 cm (Nr. 314-325).

Tyrinėjimų metu šiame gylyje surinktos 28 puodų šukės nežymiai brūkšniuotu paviršiumi (Inv. Nr.126-130). Dalis šukių – inv. Nr. 136-137 buvo iš karto po tyrinėjimų atiduotos konservavimui. Kv. A1-2 surastos 2 titnago nuoskalos, jų inventoriniai numeriai- 71-72. Šiame sluoksnyje surasta 16 vnt kaulų fragmentų, iš jų 3 – žuvies kaulai (foto Nr. 31). Dauguma kaulų yra apdirbti, smailinti? (lentelė Nr.4, foto Nr. 32). Kv. B2 atidengtas smėlio plotas, kurio dydis 100x80 cm. Storis siekė 5-7 cm.

Šiame gylyje surasta gausiausiai individualių radinių, dauguma jų aptikti prieš pat pasiekiant įžemį. Kv. B2 surastas *akmeninis amuletas, kabutis* (inv. Nr. 38, foto Nr. 30). Dirbinys pagamintas iš balto smiltainio. Dirbinys netaisyklingo stačiakampio formos. Ilgis- 2,2 cm, plotis- 1,8 cm, storis- 1,2 cm. Pjūvis- netaisyklingo stačiakampio formos. Viduryje išgremžta skylė, kurios skersmuo- 4 mm. Viename šone įrėžtos 2 lygiagrečios linijos, kurių ilgis- 1,1-1,2 cm. Kv. A1, 75 cm gylyje aptikti 2 *medinio irklo* fragmentai (Inv. Nr.40, foto Nr. 20). Išlikusi irklo dalis be koto. Irklo forma smailėjanti, ilgis- 33 cm, plotis- 5,5 cm, storis- 1,9 cm. Pjūvis- elipsės formos. *Sagos formos dirbinys iš beržo tošies* surastas A2 kvadrato (inv. Nr. 41, foto Nr. 17). Dirbinys apskritimo formos su 2 skylutėmis centre, atstumas tarp skylių- 7 mm. Skersmuo – 5 cm, skylių skersmuo- 4 mm. Dirbinio storis- 4 mm. Kv. B1 rastas *kaulinis ietigalis*, kuriam suteiktas 43 inventorinis numeris (foto Nr. 15). Pagamintas iš ilgojo vamzdinio kaulo. Ilgis- 11,2 cm, plotis- 2,2 cm, storis- 1 cm. Įmova- 1,8 cm skersmens, ovalo formos. A1 kvadrato, 79 cm gylyje surastas dar vienas *medinis šaukštas* (inv. Nr. 45, foto Nr. 19). Surasti 2 fragmentai, semiamoji dalis, lašo (oro baliono) formos. Ilgis- 7 cm, plotis- 5,5 cm. Storis- 2-3 mm. Rankena nulūžusi. Kv. A2 aptikti 2 *medinio kabliuko* fragmentai (inv. Nr. 46, foto Nr. 21). Ilgis- 9 cm, kotelio skersmuo- 5 mm, kotelio pjūvis- apskritimo formos. Kablys- 1,2 cm ilgio, smailėjantis, skersmuo 2,5 mm, apskritimo

formos skersmens. Galbūt naudojamas tinklams nerti? Tame pačiame kvadrato aptikta ir *kaulinė yla* (inv. Nr. 47, foto Nr. 14). Pagaminta iš ilgojo kaulo, skelto išilgai, viršuje- kaulo epifizė. Galas užsmailintas. Ilgis- 9 cm, plotis- 1 cm, storis- 2-3 mm. Tyrimų metu 70-80 cm gylyje surasta nemažai *virvių* fragmentų (Inv. Nr. 49, 51, 52, 54, 55, foto Nr. 22-24, 27). Virvės šiuo metu yra konservuojamos, todėl dar nėra įmanoma pateikti jų išsamesnį aprašymą. Dalis virvių yra suktos, kitos- supintos į kasą. Kv. B1 rastas *tinklo* fragmentas (Inv. Nr. 53, foto Nr. 26). Kv. A2 surastas dar vieno *tošinio kibirėlio* liekanos (inv. Nr. 50, foto Nr. 28-29). Kibirėlio dugnas iš beržo tošies, visu perimetru subdytas pritvirtinimo skylutėmis. Dugnas apskritimo formos, skersmuo- 8 cm. Kibirėlio šonai pagaminti iš karnos? plaušų. Detalesnis aprašymas įmanomas tik po konservacijos.

Iš apatinio sluoksnio (70-80 cm) buvo paimta horizontalios medinės konstrukcijos dalis (Nr.232) C14 datavimui, siekiant nustatyti ankstyviausių detalių datavimą. Gauta data- 1110-900 BC (Vs-1875) (priedas nr.1).

Šviesus dumblas, su mažomis kriauklytėmis pasiektas 80-85 cm gylyje. Toliau gilinamasi nebuvo.

Tirtame plote išsiskiria vertikalūs poliai (CX, XLIV, XLIII, XXX), šalia kurių aptiktos šaknys, taip pat šaknų liekanos aptiktos 20-30 gylyje, kv. A2, 40- 50 cm gylyje kv. A2 bei 70 cm gylyje kv. A1. Iš apatiniame sluoksnyje (70 cm gylis) rastos šaknies buvo paimtas mėginys C14 datavimui. Gauta data- 1110-910 BC (Vs- 1873) (priedas Nr.1).

STRATIGRAFIJA

Pabaigus tirti perkasą, buvo nubraižyti sienelių pjūviai (Brėžinys Nr.9). Pjūviuose ryškiai išsiskyrė du pagrindiniai sluoksniai – tamsus sluoksnis su degusių, sutręšusios medienos, smėlio ir sudūlėjusios vandens augmenijos priemaišomis, kurio storis 80-85 cm. Giliau prasidėjo šviesus dumblo sluoksnis.

Pabaigus tirti Luokesų I gyvenvietę, perkamos sienelės sutvirtintos OSB4 plokštėmis, guldant jas šalia perkamos sienelės, visas plotas uždengtas agroplėvele.

MĒGINIAI LABORATORINIAMS TYRIMAMS

2008 buvo nupjauta 18 vertikalų polių iš gyvenvietės išorinės tvoros bei 28 mėginiai iš vidinės gyvenvietės tvoros (planas Nr. 5). Pjaunat vertikalius polius dendrochronologiniams

tyrinėjimams, šalia polio, esančio vidinėje tvoroje (planas Nr.3), surastas sveikas puodas, kuris dumblyje aptiktas prie pat paviršiaus, t.y. 2-5 cm gylyje (inv. Nr. 135, foto Nr. 10). Puodas surastas stovintis ant dugnelio (Foto Nr. 5). Puodas buvo išpreparuotas ir nuvežtas į LNM restauravimo centrą. Puodo konservavimo ir restauravimo darbus atliko Ieva Paukštytė (restauravimo numeris 62/2008). Puodo aukštis- 20.5 cm, angos skersmuo- 15.5 cm, dugno skersmuo- 9.5 cm. Profilis- tiesus, nežymiai pūstais šonais. Dugnelio storis- 2 cm. Priedugnio briaunos nėra. Pakraštėlio storis- 4-5 mm. Puodo paviršius brūkšniuotas, brūkšniavimas vertikalus, ornamentuotas įrėžtomis įžambiai besikryžiuojančiomis linijomis, kurios sudaro netaisyklingus rombus. Puodo išorės spalva- juoda, pilka, tamsiai ruda, vidaus- juoda, tamsiai ruda. Vidus brūkšniuotas.

2008 metų tyrinėjimų metu buvo paimta 12 sedimentologinių mėginių iš tiriamo ploto bei 9 mėginiai iš gyvenvietės teritorijos (planas Nr.4).

IŠVADOS

2008 metais buvo tęsiami Luokesų I ežero gyvenvietės povandeniniai archeologiniai tyrinėjimai.

2007 metais prieš tyrinėjimus centrinėje gyvenamojo komplekso dalyje buvo sumontuotas 8x4 m dydžio būsimų perkasų geležinis ilgalaikis rėmas. 2008 metais gyvenvietėje, PV rėmo kampe, ištirtas 4 m² plotas (2x2 m dydžio perkasa Nr.3). Tirtoje vietoje kultūrinis sluoksnis siekia 80-85 cm.

Perkasoje Nr.3 surasti vertikalūs poliai (107 vnt.), kurių didžioji dauguma yra tik 4-7 cm skersmens ir. horizontalių medinių konstrukcijų dalys (292 vnt.) - apvalūs rąsteliai, kurių didžioji dalis gylyje 0-40 cm išsidėsčiusios ŠV-PR kryptimi. Daugumos horizontalių apvalių rąstelių viršutinė dalis apdegusi. Vertikalių polių, sprendžiant iš jų skersmens bei tvirtumo, didžiąją dalį galima įvardinti kaip smulkius įtvirtinimus, pagrindinės konstrukcijos pataisymus, bet ne atramines konstrukcines detales. Vertikalių polių tirtame plote žymiai daugiau nei 2007 metais tyrinėtame plote.

Tirtame plote aptikta nemažai lipdytos lygiu, silpnai brūkšniuotu paviršiumi keramikos šukės (52 vnt.); taip pat tiriamame plote surastas puodas gulintis ant šono, pilnai restauruotas. Kaip ir ankstesnių tyrinėjimų metu, 2008 metais aptikta titnago nuoskalų, kiaulių, galvijų kaulų bei lazdynų riešutų kevalų.

Aptikta ir unikalių radinių –akmeninis amuletas, plūdė, bučiaus liekanos, dalis tošinio kibirėlio, virvių, tinklo fragmentai, irklo, dviejų medinių šaukštų fragmentai.

2008 metais buvo paimti sedimentologiniai, dendrochronologiniai, biologiniai mėginiai, kurie bus analizuojami Baselio universitete.

Luokesų ežero I gyvenvietės tyrinėjimai dar kartą patvirtino, kad išskirtinai gerai išlikusi organinė archeologinė medžiaga papildo bronzos amžiaus ir ankstyvojo geležies amžiaus archeologinę gyvenviečių medžiagą. Atidengtos medinės konstrukcijos išsamių mokslinių prielaidų apie statybos ypatumus dar neleidžia daryti, tačiau iškelia vis daugiau klausimų.

Archeologė

Elena Pranckėnaitė

RADINIŲ SĄRAŠAS

Individualūs radiniai (numeracija tęsiama nuo 2004 metų tyrinėjimų)

Inv. Nr.37 Kirvis, akmeninis. P.3, kv. A1, gylis – 50 cm. Kirvis įtvėriamasis, išlikusi tik pentis. Pilkas, melšvas granitas. Pjūvis- stačiakampio suapvalintais kampais formos. Pentis užapvalinta. Penties plotis -6,5-6,6 cm, ilgis- 7,4, storis -3,1-4,3 cm.

Inv. Nr.38 Amuletas, kabutis, akmeninis. P.3, kv. B2, gylis -80 cm. Baltas smiltainis?. Dirbinys netaisyklingo stačiakampio formos. Ilgis- 2,2 cm, plotis- 1,8 cm, storis- 1,2 cm. Pjūvis- netaisyklingo stačiakampio formos. Viduryje- išgremžta skylė, kurios skersmuo- 4 mm. Viename šone įrėžtos 2 lygiagrečios linijos, kurių ilgis- 1,1-1,2 cm.

Inv. Nr.39 Neiškios paskirites kaulinis dirbinys. P.3, kv. B1, gylis – 70 cm. Dirbinys pagamintas iš ilgojo kaulo. Ilgis- 7,8 cm, plotis- 9 mm, storis- 3 mm. Pjūvis- stačiakampio formos. Dirbinio galai nusmailinti.

Inv. Nr. 40 Irklas, medinis. P.3, kv. A1, gylis- 75 cm. 2 fragmentai. Išlikusi irklo dalis be koto. Irklo forma smailėjanti, ilgis- 33 cm, plotis- 5,5 cm, storis- 1,9 cm. Pjūvis- elipsės formos.

Inv. Nr. 41 Saga (žaislas?), iš beržo tošies. P.3, kv. A2, 80 cm. Dirbinys apskritimo formos su 2 skylutėmis centre, atstumas tarp skylučių- 7 mm. Skersmuo – 5 cm, skylučių skersmuo- 4 mm. Dirbinio storis- 4 mm.

Inv. Nr. 42 Plūdė, iš (pušies?) žievės. P.3, kv. B2, 70 cm. Plūdė netaisyklingos formos, kurios ilgis- 7,4 cm, plotis-3,7 cm, storis- 8 mm. Skylės skersmuo 8 mm.

Inv. Nr. 43 Ietigalis, kaulinis. P.3, kv. B1, gylis- 70-80 cm. Pagamintas iš ilgojo vamzdinio kaulo. Ilgis- 11,2 cm, plotis- 2,2 cm, storis- 1 cm. Įmova- 1,8 cm skersmens, ovalo formos.

Inv. Nr. 44 Šaukštas, medinis. P.3, kv. B2, gylis- 60 cm. Semiamoji dalis su rankena. Semiamoji dalis- ovalo formos, ilgis- 6,5 cm, plotis- 6,8. Storis- 3 mm. Rankenos ilgis- 6 cm, plotis- 0,5 mm. Pjūvis- stačiakampio formos suapvalintais kampais.

Inv. Nr.45 Šaukštas, medinis. P.3, kv. A.1, gylis- 79 cm. 2 fragmentai, semiamoji dalis, lašo (oro baliono) formos. Ilgis- 7 cm, plotis- 5,5 cm. Storis- 2-3 mm. Rankena nulūžusi.

Inv. Nr. 46 Kabliukas, medinis. P.3, kv. A2, gylis- 70-80 cm. 2 fragmentai. Ilgis- 9 cm, kotelio skersmuo- 5 mm, kotelio pjūvis- apskritimo formos. Kablys- 1,2 cm ilgio, smailėjantis, skersmuo 2,5 mm, apskritimo formos skersmens. Galbūt naudojamas tinklams nerti?.

Inv. Nr. 47 Yla, kaulinė. P.3, kv. A2, gylis- 70-80 cm. Pagaminta iš ilgojo kaulo, skelto išilgai, viršuje- kaulo epifizė. Galas užsmailintas. Ilgis- 9 cm, plotis- 1 cm, storis- 2-3 mm.

Inv. Nr. 48 Bučius, žvejybinis įrenginys. P.3, kv. B1, gylis- 70 cm. Dirbinys pagamintas iš smulkių šakelių, pagaliukų, sutvirtintų virve. Detalesnis aprašymas įmanomas tik po konservacijos, kadangi dirbinys labai trapus.

Inv. Nr. 49 Virvė. P.3, kv. A1, gylis – 80 cm. 3 fragmentai. Susukta. Detalesnis aprašymas įmanomas tik po konservacijos, kadangi dirbinys labai trapus.

Inv. Nr. 50 Kibirėlis, tošinis. P.3, kv. A2, gylis- 75 cm. Kibirėlio dugnas iš beržo tošies, visu perimetru subadytas pritvirtinimo skylutėmis. Dugnas apskritimo formos, skersmuo- 8 cm. Kibirėlio šonai pagaminti iš karnos? plaušų. Detalesnis aprašymas įmanomas tik po konservacijos, kadangi dirbinys labai trapus.

Inv. Nr. 51 Virvė. P.3, kv. A2, gylis- 85 cm. 2 fragmentai. Susukta. Detalesnis aprašymas įmanomas tik po konservacijos, kadangi dirbinys labai trapus.

Inv. Nr. 52 Virvė. P.3, kv. A1, gylis- 85 cm. 1 fragmentas. Supinta į kasa. Detalesnis aprašymas įmanomas tik po konservacijos, kadangi dirbinys labai trapus.

Inv. Nr. 53 Virvė, tinklas. P.3, B1, gylis- 70-80 cm. Susukta virvė, formuojanti kvadratus. Detalesnis aprašymas įmanomas tik po konservacijos, kadangi dirbinys labai trapus.

Inv. Nr. 54 Virvė. P.3, kv. A2, gylis- 70-80 cm. 2 fragmentai. Susukta virvė su mazgais. Detalesnis aprašymas įmanomas tik po konservacijos, kadangi dirbinys labai trapus.

Inv. Nr. 55 Virvė. P.3, kv. A2, gylis- 70-80 cm. Supinta į kasa. Detalesnis aprašymas įmanomas tik po konservacijos, kadangi dirbinys labai trapus.

Inv. Nr. 56 Tošies ritinys. P.3, kv. B2, gylis- 60 cm. Detalesnis aprašymas įmanomas tik po konservacijos, kadangi dirbinys labai trapus.

Inv. Nr. 57 Tošies ritinys. P.3, kv. B1, gylis- 50-60 cm. 2,3x3,5 cm dydžio. Detalesnis aprašymas įmanomas tik po konservacijos, kadangi dirbinys labai trapus.

Inv. Nr. 58 Tošies ritinys. P.3, kv. A1, gylis- 10-20 cm. 2 fragmentai. Detalesnis aprašymas įmanomas tik po konservacijos, kadangi dirbinys labai trapus.

Inv. Nr. 59 Neaiškios paskirties dirbinys, medinis. P.3, kv. B2, gylis- 50-60 cm. Dirbinys- nusmailintas pagaliukas, apvyniotas žieve. Pagaliuko ilgis-6,5 cm, skersmuo- 2 cm, pjūvis- apskritimo formos.

Inv. Nr. 60 Neaiškios paskirties dirbinys, medinis. P.3, kv. B2, gylis- 70 cm. Apdirbto medžio fragmentas, stačiakampio formos, užapvalintais galais. Ilgis- 11 cm, plotis- 2,5 cm. Viename gale storis siekia- 1,5 cm, kitame- 5 mm.

Titnaginiai radiniai

Lentelė Nr.1

Eil. Nr.	Inv. Nr.	Vieta	Aprašymas
1.	61	P.3, kv. A1, g.10 cm	Nuoskala, 1,4x1,2x0,5 cm
2.	62	P.3, kv. A1, g.20 cm	Nuoskala, 3,1x2x0,7 cm, viena pusė pasidengusi patina
3.	63	P.3, kv. A1, g.30 cm	Nuoskala, 2x1,7x0,7 cm
4.	64	P.3, kv. B2, g.50 cm	Nuoskala, 1,4x1,5x0,6 cm
5.	65	P.3, kv. B1, g.60 cm	Nuoskala, 2,9x01,6x0,4 cm
6.	66	P.3, kv. B1, g.60 cm	Nuoskala, 1,9x1,3x0,4 cm
7.	67	P.3, kv. B2, g.70 cm	Nuoskala, 3,8x1,9x2,1 cm, viena pusė pasidengusi patina
8.	68	P.3, kv. B1, g.70cm	Nuoskala, 1,9x1,2x0,4 cm
9.	69	P.3, kv. B1, g.70 cm	Nuoskala, 1,8x2x0,5 cm, dalis pasidengusi patina
10.	70	P.3, kv.B1, g. 70 cm	Nuoskala, 2x2,3x0,6 cm, dalis pasidengusi patina
11.	71	P.3, kv.A1, g.80 cm	Nuoskala, 4,2x2,4x1,4 cm, pasidengęs patina
12.	72	P.3, kv. A2, g. 80 cm	Nuoskala, 4,2x3,6x0,4 cm, dalis pasidengusi patina
13.	73	P.3, kv.A1, g. 70 cm	Nuoskala, 3,4x3,9x0,5 cm, dalis pasidengusi patina

Neinventorizuoti radiniai:

Lazdynų riešutų kevalai:

1. P.3, kv. A1-B1, g. 60-80 cm. Viso 5,1 g.
2. P.3, kv. B.2, g. 50-60 cm. Viso 1,3 g.
3. P.3, kv. A-B-2, g. 60-80 cm. Viso 2,4 g.
4. P.3, kv. A-B-2, g. 80 cm. Viso 0,6 g.

Keramika, rasta sijojimo krepšyje:

1. P.3, kv.A-B-2. g. 60-80 cm. Fragmentai mažesni nei 1,5x1,5 cm. Viso 20,3 g.

Titnago nuoskalos:

1. P.3, kv. A-B-1, g. 60-80 cm. 5 vnt.

Radinių aprašymo lentelėse sutrumpinimai

Formavimo technika:

ž – žiesta
lp-lipdyta

Priemaišos:

gr.g– grūstas granitas
sm – smulkios mineralinės priemaišos

Paviršius:

er – erodavęs
l- lygiu paviršiumi

Priemaišų gausumas:

g- gausu
m – mažai
v – vidutiniškai

Spalva:

j –juoda
r – ruda
p – pilka
ž – žalia
gelsv. – gelsva
raus. – rausva
balt – balta
rud.- ruda
šv - šviesiai
t –tamsiai

Vieta:

vid – vidus
išor - išorė

Buitinė keramika (numeracija tęsiama nuo 2007 metų tyrinėjimų)

Lentelė Nr.2

Eilės Nr.	Inv.Nr.	Vieta	Gylis (cm)	Indo rūšis	Išlikusi dalis	Radinų kiekis	Formavimo technika	Angos/duagno skers-		Molis			Spalva			Paviršius		Fragmento dydis (cm)		Frag. Storis mm		Pastabos
								Išorinis	Vidinis	Profilis	Priemaikos	Priemaišų kiekis	Išorės spalv.?	Vidaus spalva	Mascės spalva	Vidinis	Išorinis	Aukštis	Plotis	Min.	Max.	
1	110	P.3, kv. A2	20 cm	puodas	sn	1	lp			gr. g	g	p	t.r	p	l	l	4.7	3.2	10	11		
2	111	P.3, kv.B2	20 cm	puodas	sn	1	lp			gr. g	g	r	p	p	l	l	3.7	2.9	6	7		
3	112	P.3, kv.B2	30 cm	puodas	sn	2	lp			gr. g	g	j	p	j	l	er	1.9	2	4	5		
4	113	P.3, kv.B2	50 cm	puodas	sn	2	lp			gr. g	g	j	j	j	l	l/nežym.br.			6	7		
5	114	P.3, kv.B2	60 cm	puodas	sn	1	lp			gr. g	g	j	j	p	l/nežym.br	l/nežym.br.	3.1	3	6	7		
6	115	P.3, kv.B2	60 cm	puodas	sn	1	lp			gr. g	g	j	j	j	l	l/nežym.br.	2	3.4	7	8		
7	116	P.3, kv. B2	60 cm	puodas	sn	1	lp			gr. g	g	r	r	t.r	l	l/nežym.br.	2.9	2.6	6	7		
8	117	P.3, kv. B2	60 cm	puodas	sn	1	lp			gr. g	g	j	j	j	l	l/nežym.br.	2.4	1.2	6	7		
9	118	P.3, kv.B1	50 cm	puodas	sn	1	lp			gr. g	g	p	j	j	l	l/nežym.br.	3.9	4.4	6	7		
10	119	P.3, kv.B1	60 cm	puodas	sn	1	lp			gr. g	g	j	j	p	l	l/nežym.br.	1.5	1.5	6	7		
11	120	P.3, kv.B2	70 cm	puodas	sn	1	lp			gr. g	g	p	j	p	l/nežym.br	l/nežym.br.	3.1	2.8	8	9		
12	121	P.3, kv.B2	70 cm	puodas	sn	1	lp			gr. g	g	p	p	p	l	l/nežym.br.	3.6	2.1	7	8		
13	122	P.3, kv.B2	70 cm	puodas	sn	1	lp			gr. g	g	j	p	j	l/nežym.br	l/nežym.br.	3.1	2	7	8		
14	123	P.3, kv.B2	70 cm	puodas	sn	1	lp			gr. g	g	p	r	p	l/nežym.br	l/nežym.br.	2	2.5	7	8		
15	124	P.3, kv.B2	70 cm	puodas	sn	3	lp			gr. g	g	p	r	p	l/nežym.br	l/nežym.br.			7	8	mažesni nei 2x2 cm	
16	125	P.3, kv.B2	70 cm	puodas	sn	1	lp			gr. g	g	t.p	j	p	l	l/nežym.br.	4	4.1	8	9		
17	126	P.3, kv. B1	80 cm	puodas	sn	1	lp			gr. g	g	šv.p	šv.p	p	l	l/nežym.br.	4.9	4.7	7	8		
18	127	P.3, kv. A1	80 cm	puodas	sn	1	lp			gr. g	g	šv.p	šv.p	p	l	l/nežym.br.	3.4	4.2	8	9		
19	128	P.3, kv. B1	80 cm	puodas	sn	1	lp			gr. g	g	šv.p	šv.p	p	l	l/nežym.br.	2.4	2.7	7	8		
20	129	P.3, kv.A1	80 cm	puodas	pk+sn	12	lp		tiesus	gr. g	g	šv.r	r	šv.r	l/nežym.br	l/nežym.br.			7	8		
21	130	P.3, kv. A2	80 cm	puodas	pk	1	lp		tiesus	gr. g	g	j	j	j	l/nežym.br	l/nežym.br.	4.8	2.9	8	9		
22	131	P.3, kv. B2	70 cm	puodas	sn	1	lp			gr. g	g	p	j	p	l/nežym.br	l/nežym.br.	2.5	2.2	7	8		
23	132	P.3, kv.B2	70 cm	puodas	sn	1	lp			gr. g	g	p	p	p	l	l/nežym.br.	1.5	2.8	7	8		
24	133	P.3, kv. B.1	70 cm	puodas	sn	1	lp			gr. g	g	p	p	p	l	l/nežym.br.	2.3	2.3	7	8		

Eilės Nr.	Inv.Nr.	Vieta	Gylis (cm)	Indo rūšis	Išlikusi dalis	Radinių kiekis	Formavimo technika	Angos/dugno skers-		Profilis	Molis		Spalva			Paviršius		Fragmento dydis (cm)		Frag. Storis mm		Pastabos
								Išorinis	Vidinis		Priemaišos	Priemaišų kiekis	Išorės spalva	Vidaus spalva	Masės spalva	Vidinis	Išorinis	Aukštis	Plotis	Min.	Max.	
25	134	P.3,kv.A2	60-70 cm																			<p>konservuotas bei restauruotas puodas. Puodo aukštis- 21 cm, angos skersmuo- 15.5 cm, dugno skersmuo- 11.5 cm. Profilis- tiesus, nežymiai pūstais šonais. Šonų skersmuo- 19.5 cm. Dugnėlio storis- 2 cm. Priedugnio briauna išryškinta. Pakraštėlio storis- 4-5 mm. Puodo paviršius brūkšniuotas, brūkšnianimas 45 ° kampu, prie pakraštėlio- horizontalus. Vidus- nežymiai brūkšniuotas*.</p>

žr. aprašymą

Eilės Nr.	Inv.Nr.	Vieta	Gylis (cm)	Indo rūšis	Išlikusi dalis	Radinių kiekiš	Formavimo technika	Angos/dugno skers-		Profilis	Molis		Spalva			Paviršius		Fragmento dydis (cm)		Frag. Storis mm		Pastabos
								Išorinis	Vidinis		Priemaišos	Priemaišių kiekiš	Išorės spalva	Vidaus spalva	Masės spalva	Vidinis	Išorinis	Aukštis	Plotis	Min.	Max.	
26	135	palei tvorą	0-5 cm																			konservuotas bei restauruotas puodas. Puodo aukštis- 20.5 cm, angos skersmuo- 15.5 cm, dugno skersmuo- 9.5 cm. Profilis- tiesus, nežymiai pūstais šonais. Dugnelio storis- 2 cm. Priedugnio briaunos nėra. Pakraštėlio storis- 4-5 mm. Puodo paviršius brūkšniuotas, brūkšniavimas vertikalus, ornamentuotas įrėžtomis įžambiai besikryžiuojančiomis linijomis, kurios sudaro netaisyklingus rombus. Puodo išorės spalva- juoda, pilka, tamsiaia ruda, vidaus- juoda, tamsiai ruda. Vidus brūkšniuotas*.
27	136	P.3, kv. A1	70 cm	puodas	dg	1	lp	11			gr.g	g	j	j	j	l/nežym.br	l					žr. aprašymą konservuojamas
28	137	P.3, kv.B1	80 cm	puodas	dg+sn	12	lp				gr.g	d				l/nežym.br	l					dauguma šukių labai smulkios, suirusios. Konservuojamos.

* Puodo restauravimo Nr. 63/2008.

*Puodo restauravimo Nr. 62/2008.

Lentelė Nr.3

Luokesų I gyvenvietė						
Horizontalios konstrukcijos (numeracija tęsiama nuo 2004 metų tyrinėjimų)						
Inv.Nr.	Perkasa	Kvadratas	Gylis (cm)	Ilgis(cm)	Skersmuo(cm)	Pastabos
33	P.2-P.3	A2-B2	0-10 cm	51	20	apvalus
34	P.2-P.3	A2-B2	0-10 cm	59	21	
36	P.2-P.3	A2-B2	0-10 cm	140	6.5	WS5, rąstas
40	P.2-P.3	A1-B1	0-10 cm	127	5.5-7	DS7, rąstas
41	P.2-P.3	A1-B1	0-10 cm	55	9	
42	P.2-P.3	A1-B1	0-10 - 20 cm	165	8.5	
43	P.2-P.3	A1-B1	0-10 cm	69	6.8	
54	P.2-P.3	A1-B2	10-20 cm	140	7	
55	P.2-P.3	A2-B2	10-20 cm	134	7-7.5	
56	P.2-P.3	A2-B2	10-20 cm	72	9	
57	P.2-P.3	A1-B-2	10-20 cm	135	9	
59	P.2-P.3	A1-B1	10-20 cm	165	8	
72	P.2-P.3	A2-B1	20-30 cm	103	10	WS12, rąstas, apdeges viršus
88	P.2-P.3	A2-B2	30-40 cm	70	9	
89	P.2-P.3	A1-A2-B1	30-40 cm	44	11	DS10, apdirbtas rąstas su skylė ?
91	P.2-P.3	A1-B1-2	30-40 cm	113	8--9	
93	P.2-P.3	A1-AB-1	30-40 cm	222	10	WS40, rąstas
94	P.2-P.3	A1-AB-1	30-40 cm	186	11	WS39, rąstas
122	P.2-P.3	A2-B1	50-60 cm	89	7-8	WS120
123	P.2-P.3	A2-B1	50-60 cm	80	6	
124	P.2-P.3	A2-B1	50-60 cm	68	6	WS118
132	P.3	B1	0-10	34	12	DS06*, rąstas
133	P.3	B1	0-10	85	10	WS20*, rąstas
134	P.3	B1	0-10	86	9.2	DS05, rąstas
135	P.3	B1	0-10	73	10	DS04, rąstas
136	P.3	B1	0-10	88	9.8	WS19, rąstas
137	P.3	B1	0-10	92	8.4	WS18, rąstas
138	P.3	A1	0-10	44	5	

Inv.Nr.	Perkasa	Kvadratas	Gylis (cm)	Ilgis(cm)	Skersmuo(cm)	Pastabos
139	P.3	A1	0-10	82	6.5	apdegęs
140	P.3	A2	0-10	78	4.5	
141	P.3	A2	0-10	20	5.5	
142	P.3	A1-B1	0-10	47	5.7	
143	P.3	A1-B1	0-10	105	12	WS34, rąstas
144	P.3	A1-B1	0-10	70	10	WS35, rąstas, blogai išlikęs
145	P.3	A1-A2	0-10	24	7	
146	P.3	A1-2-B1-2	0-10	113	11	WS6, rąstas
147	P.3	A2-B2	0-10	46	12	rąstas
148	P.3	A2	10--20	28	12	apdegęs rąstas
149	P.3	A1-2-B2	0-10	10--11	10--11	lenta
150	P.3	A1	0-10	10	10	WS36, rąstas, blogai išlikęs
151	P.3	A1	0-10	10	10	WS37, rąstas
152	P.3	A2	0-10	4.6	4.6	
153	P.3	A1-2-B2	20--30	10	10	DS12, rąstas
154	P.3	A1	20--30	9	9	WS40, rąstas
155	P.3	A1-B1	10--40	8.7	8.7	WS38, rąstas
156	P.3	A1	10--20	8.5	8.5	
157	P.3	B1	10--20	7	7	
158	P.3	B1	10--20	5	5	
159	P.3	A2-B2	10--20	115	11	
160	P.3	B1	20--30	102	9	DS9, rąstas su žieve
161	P.3	B2	10--20	25	8	
162	P.3	B2	10--20	55	9	
163	P.3	B2	10--20	57	8	
164	P.3	A1	40--50	13	5	WS59
165	P.3	A2-B2	10--20	111	7.6	
166	P.3	A2	10--20	20	6	
167	P.3	A2-B2	10--20	47	8	
168	P.3	A1-B1	20--30	109	7	WS28, rąstas apdegęs
169	P.3	A2	10--20	11	10	
170	P.3	A1-B1	20--30	120	6.7	WS27, rąstas apdegęs
171	P.3	A1-B1	20--30	107	11	DS8, rąstas
172	P.3	A1-B1	20--30	71	12	WS26, rąstas, apdegęs
173	P.3	B1	20--30	62	8.4	WS24, rąstas apdegęs

Inv.Nr.	Perkasa	Kvadratas	Gylis (cm)	Ilgis(cm)	Skersmuo(cm)	Pastabos
174	P.3	B1-B2	20--30	100	11	WS22, rąstas
175	P.3	A2-B1-2	20--30	212	12--13	WS23, DS1, rąstas, apdeges
176	P.3	A2-B1-2	20--30	116	12.5	WS9, rąstas apdeges viršus
177	P.3	B2	20--30	105	10	WS10, rąstas apdeges viršus
178	P.3	B2	20--30	64	8.7	WS11, rąstas
179	P.3	B2	20--30	35	8.5	
180	P.3	B2	20--30	45	7.5	WS18, rąstas
181	P.3	B2	20--30	41	10	WS14, rąstas, blogai išlikęs
182	P.3	A1-2-B2	20--30	115	10	
183	P.3	A1-2	20--30	75	10	
184	P.3	A1-2	20--30	22	11	
185	P.3	A1-2	20--30	105	6.5	
186	P.3	A2	20--30	34	11	
187	P.3	A2	20--30	25	8	
188	P.3	A1	20--30	25	5.2	
189	P.3	A2	30--40	12	12	
190	P.3	B1	30--40	25	9	
191	P.3	B1-2	30--40	137	8.5	WS53, DS3, su kirtimo žymėmis
192	P.3	B1	30--40	25	9	
193	P.3	B2	30--40	20	2	
194	P.3	B2	30--40	45	10	
195	P.3	B2	30--40	42	9.2	
196	P.3	B2	30--40	40	7	
197	P.3	B2	30--40	82	10	
198	P.3	A2-B2	30--40	67	9.5	WS16, rąstas, viršus apdeges
199	P.3	A1-B1-2	30--40	76	8	WS15, rąstas
200	P.3	A1-B1-2	30--40	62	6	
201	P.3	A1-2-B1-2	30--40	58	6	
202	P.3	A1-B1-2	30--40	33	7.5	
203	P.3	A1-2	30--50	110	9	WS48
204	P.3	A1	30--40	40	10	
205	P.3	A1	30--40	32	11	
206	P.3	A1-2	30--40	50	10	
207	P.3	A1-2	30--40	60	7	
208	P.3	A1	30--40	25	6	WS47

Inv.Nr.	Perkasa	Kvadratas	Gylis (cm)	Ilgis(cm)	Skersmuo(cm)	Pastabos
209	P.3	A2	30--40	25	9	DS2, rąstas
210	P.3	A2	30--40	40	8	
211	P.3	A2	30--40	25	6	
212	P.3	A2	30--40	17	8	
213	P.3	A2	30--40	20	7.5	
214	P.3	A1-2	40--50	120	6.5	WS61
215	P.3	A1-2	40--50	75	8.5	WS65
216	P.3	A1	40--50	25	6.5	
217	P.3	A1	40--50	20	6	
218	P.3	A1-2	40--50	47	8.5	WS57
219	P.3	A1-2	40--50	30	6--7	WS55
220	P.3	A2-B2	40--50	107	7.5	
221	P.3	A2	40--50	52	9	LENTA
222	P.3	A2	40--50	23	8.5	
223	P.3	A2	40--50	40	8	
224	P.3	B2	40--50	15	9	
225	P.3	B2	40--50	21	7	
226	P.3	B2	40--50	17	10	
227	P.3	B2	40--50	21	8	
228	P.3	B2	40--50	63	10	
229	P.3	B2	40--50	17	9	
230	P.3	B1-2	40--50	125	12	WS50, rąstas
231	P.3	B2	40--50	50	7	WS49, rąstas
232	P.3	A2-B2	40--50	110	17	
233	P.3	A1-2-B2	40--50	60	8	
234	P.3	B1	40--50	20	8	
235	P.3	B1	40--50	35	8.5	
236	P.3	B2	40--50	55	7.7	
237	P.3	B1-2	40--50	53	8	WS66
238	P.3	B1-2	40--50	72	8	WS64
239	P.3	B1	40--50	17	8.5	
240	P.3	B1	40--50	30	10	
241	P.3	B1	40--50	71	15	DS13
242	P.3	B1	40--50	14	9	WS63
243	P.3	B1	40--50	40	10	

Inv.Nr.	Perkasa	Kvadratas	Gylis (cm)	Ilgis(cm)	Skersmuo(cm)	Pastabos
244	P.3	B1	40--50	13	11	
245	P.3	B1	40--50	17	5	
246	P.3	B1	40--50	83	10	
247	P.3	B1-2	50--60	34	8.5	
248	P.3	B2	50--60	85	13	WS117
249	P.3	B2	50--60	20	9	
250	P.3	B2	50--60	25	8.4	
251	P.3	B2	50--60	30	13	
252	P.3	B2	50--60	20	8.5	WS119
253	P.3	A2-B2	50--60	57	9	
254	P.3	A2-B2	50--60	57	12	
255	P.3	A2	50--60	23	8.5	
256	P.3	A2	50--60	30	7.5	
257	P.3	A2	50--60	45	9.5	
258	P.3	A1-2	50--60	51	8.5	
259	P.3	A1	50--60	23	9.5	
260	P.3	A1-B1	50--60	40	8	
261	P.3	B1-2	50--60	31	7	WS67
262	P.3	B1-2	50--60	97	9.5	WS68
263	P.3	B1	50--60	47	5.7	WS69
264	P.3	B1	50--60	70	8	WS81
265	P.3	B1	50--60	71	9	WS72
266	P.3	B1	50--60	52	8.5	WS70
267	P.3	B1	50--60	23	6	WS73
268	P.3	B1	50--60	23	7.5	
269	P.3	B1	50--60	15	8.5	WS71
270	P.3	B1	50--60	14	11	WS80
271	P.3	B1	50--60	11	6.5	
272	P.3	B1	50--60	55	12	DS16
273	P.3	B1	50--60	15	9	WS79
274	P.3	B1	50--60	45	11	WS75
275	P.3	B1	50--60	29	6.5	
276	P.3	B1	50--60	45	5.5	WS76
277	P.3	B1	50--60	15	9	WS74
278	P.3	B1	70--80	24	8.6	WS114

Inv.Nr.	Perkasa	Kvadratas	Gylis (cm)	Ilgis(cm)	Skersmuo(cm)	Pastabos
279	P.3	A2-B2	70--80	48	9	
280	P.3	A2	70--80	51	12	
281	P.3	B1-2	60--70	38	8	
282	P.3	B1	60--70	33	5	WS86
283	P.3	B1	60--70	43	8	WS87
284	P.3	B1	60--70	22	4.3	WS84
285	P.3	B1	60--70	20	8.5	WS82
286	P.3	B1	60--70	17	4	WS94
287	P.3	B1	60--70	22	3	WS93
288	P.3	B1	60--70	70	9	
289	P.3	B1	60--70	25	7.7	WS85
290	P.3	B1	60--70	30	5	WS83
291	P.3	B1	60--70	30	10	WS8, rąstas, apdeges
292	P.3	B1	60--70	6.5	3.5	WS89
293	P.3	B1	60--70	30	8.5	WS90
294	P.3	B1	60--70	19	4.5	WS91
295	P.3	B1	60--70	20	6	WS95
296	P.3	B1	60--70	15	5.5	
297	P.3	B1	60--70	40	5	WS92
298	P.3	B1	60--70	15	7.6	
299	P.3	B1	60--70	16	5.5	
300	P.3	A1-B1-2	60--70	46	5.5	
301	P.3	A1-2-B2	60--70	20	10	
302	P.3	A2-B2	60--70	30	8.5	
303	P.3	A2-B2	60--70	78	9	
304	P.3	A2	60--70	22	8	
305	P.3	A2	60--70	45	7.5	
306	P.3	A2	60--70	32	8.5	
307	P.3	A2	60--70	15	7.5	
308	P.3	A2	60--70	12	8.2	
309	P.3	A1	60--70	88	6.3	
310	P.3	A1	60--70	45	10	
311	P.3	A1	60--70	90	6.5	
312	P.3	A1	60--70	25	8	
313	P.3	A1	60--70	110	9.8	

Inv.Nr.	Perkasa	Kvadratas	Gylis (cm)	Ilgis(cm)	Skersmuo(cm)	Pastabos
314	P.3	B2	70--80	37	7	
315	P.3	B1-2	70--80	48	7.5	
316	P.3	B2	70--80	32	5	
317	P.3	B2	70--80	40	9	
318	P.3	B2	70--80	27	5	
319	P.3	B2	70--80	45	6.5	
320	P.3	B2	70--80	35	4.5	
321	P.3	B2	70--80	40	5	
322	P.3	B2	70--80	45	5.5	WS112
323	P.3	B2	70--80	42	5	
324	P.3	B1-2	70--80	51	10	
325	P.3	B1	70--80	43	8	WS113

* dendrochronologinis mėginys ir jo numeris

* medienos mėginys ir jo numeris

		Poliai		
Inv.Nr.	Kvadratas	Gylis	Skersmuo(cm)	Pastabos
XXIX	B1	0-10	9	WS30
XXX	B1	0-10	8	WS31
XXXI	B1	0-10	4	
XXXII	B1	0-10	10	
XXXIII	A1	0-10	9.5	
XXXIV	A1	0-10	4.5	
XXXV	A1	0-10	5	
XXXVI	A1	0-10	4.5	
XXXVII	A1	0-30	6	
XXXVIII	A1	0-20	5.5	
XXXIX	A1	0-10	12	
XL	A1	0-30	8	
XLI	A1	0-80	10	
XLII	A1	0-10	7	
XLIII	A1	0-20	11	
XLIV	A1	0-20	11	
XLV	A1	0-20	11	
XLVI	A1	0-50	8	
XLVII	A1	0-10	5.5	
XLVIII	A1	0-10	6.2	WS 042
XLIX	A2	0-10	5.4	
L	A2	0-10	6	
LI	A2	0-10	3	
LII	A2	0-10	3	
LIII ²	A2	0-10	6.2	
LIV	A2	0-10	5	
LV	A2	0-20	3	
LVI	A2	0-20	6	
LVII	A2	0-20	7	
LVIII	A2	0-40	7.5	WS41
LIX	A2	0-50	7.5	
LX	A2	0-50	7.7	
LXI	A2	0-50	5.5	
LXII	A2	0-50	4.8	
LXIII	A2	0-50	5	
LXIV	A2	0-10	3	
LXV	A2	0-10	3	
LXVI	A2	0-10	2.5	
LXVII	A2	0-10	2.5	
LXVIII	A1	0-20	4.5	
LXIX	B1	10--20	9.3	
LXX	B1	10--30	9	
LXXI	B2	10--30	11	
LXXII	A2	10--50	8.7	
LXXIII	A2	10--20	8	
LXXIV	A2	10--20	8	
LXXV	A2	10--30	14	
LXXVI	A2	10--20	10	
LXXVII	A2	10--60	9	
LXXVIII	A1	10--20	8	
LXXIX	A1	10--50	9.2	
LXXX	A1	10--20	9.3	

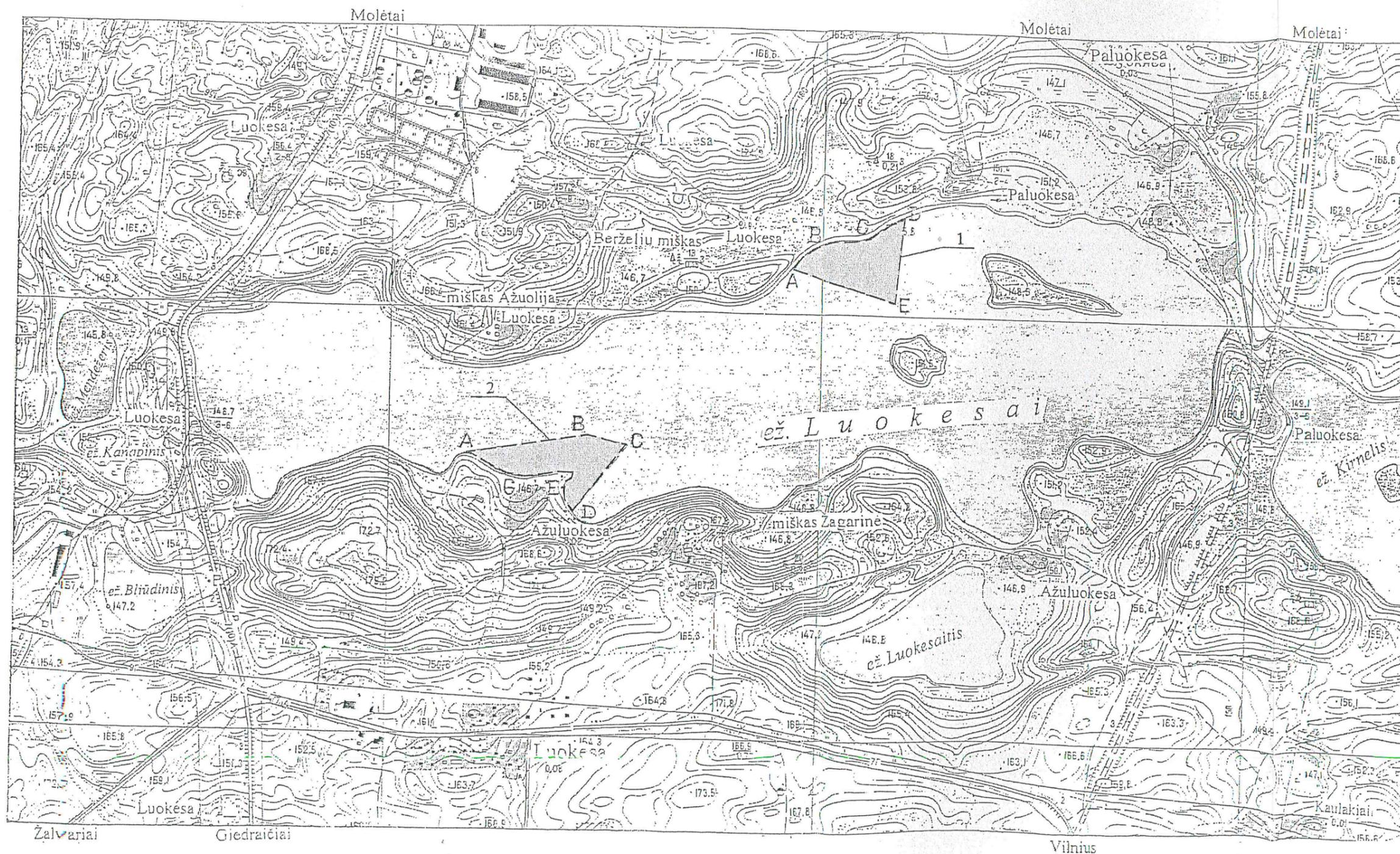
LXXXI	A1	10--20	3	
LXXXII	A1	10--20	3	
LXXXIII	A1	10--20	5.5	
LXXXIV	A1	10--20	4	
LXXXV	A1	10--60	8.3	
LXXXVI	A1	10--20	5.4	
LXXXVII	B2	30	8.8	
LXXXVIII	B2	30	7	
LXXXIX	B2	30	4.5	
XC	A2	30--80	8.8	
XCI	A2	10--40	7.8	
XCII	A2	30	5	
XCIII	A2	30	5.5	
XCIV	A1	30	4.7	
XCV	A2	40--50	5	
XCVI	A2	40--50	7.5	
XCVII	A2	40--50	9	
XCVIII	A2	30--40	7.6	
XCIX	A1	40--60	9.5	
C	A1	40--50	6	
CI	A1	40--50	7.5	
CII	A1	40--80	10	WS109
CIII	A1	40--80	10	WS107
CIV	A1	40--80	9.5	WS108
CV	A1	40--50	9	WS 060
CVI	A1	40	6	
CVII	A1	40	4.5	
CVIII	A1	40--80	6	
CIX	A1	50	10	
CX	A2	50	9	
CXI	B2	50	9	
CXII	B1	50	8	
CXIII	A2	60--80	8	
CXIV	A2	60--80	8.7	
CXV	A2	60--80	5.4	
CXVI	B2	60--80	8	
CXVII	A1	60	10	
CXVIII	B1	60	8	
CXIX	B1	60--70	5	WS077
CXX	A2	70--80	8.5	
CXXI	A2	70--80	4.7	
CXXII	A1	70--80	7.5	WS110
CXXIII	B1	70--80	8	
CXXIV	B1	70	4.7	
CXXV	B1	70	5	
CXXVI	B1	80	8	
CXXVII	B1	80	5	WS115
CXXVIII	B1	80	8	WS116
CXXIX	B1	80	8	
CXXX	B2	80	8.3	
CXXXI	A2	70--80	5	
CXXXII	A2	60--80	7.8	
CXXXIII	A2	60--80	9	
CXXXIV	A2	40-50	5	WS 052
CXXXV	B1	20-30	5	WS29

LUOKESŲ SENOVĖS GYVENVIETĖ (A1756) IR
 LUOKESŲ SENOVĖS GYVENVIETĖ II (A1757)

TERITORIJOS RIBŲ PLANAS

Luokesos k., ir Azuluokesos k., Luokesos sen., Molėtų r., Utenos aps.

Vertybės teritorijos ribų taškų koordinatė
 1994 m. Lietuvos koordinatinių sistemoje

Luokėsų senovės gyvenvietė

Taško Nr.	Koordinatės	
	X (B)m	Y(L)m
A	6120634.1	590258.4
B	6120694.0	590338.3
C	6120710.4	590438.0
D	6120761.8	590512.9
E	6120554.1	590487.5

Luokėsų senovės gyvenvietė II

Taško Nr.	Koordinatės	
	X (B)m	Y(L)m
A	6120173.5	589509.9
B	6120227.4	589777.7
C	6120207.6	589876.0
D	6120041.9	589763.9
E	6120100.5	589742.2
F	6120132.5	589765.1
G	6120124.2	589625.4

Sutartiniai ženklai:

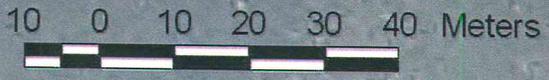
 - vertybės teritorija

1. Luokėsų senovės gyvenvietė
2. Luokėsų senovės gyvenvietė II

M 1 : 10 000 (viename cm - 100m)

Pastaba: 1. Nekilnojamosios kultūros vertybės teritorijoje esantiems visiems žemės sklypams ir jų priklausiniams yra taikomos nekilnojamosios kultūros vertybės reglamente nustatytos šios vertybės priežiūros, tvarkymo ir naudojimo sąlygos.
 2. Nekilnojamosios kultūros vertybės individualios apsaugos zonos nenustatytos, nes nereikalingos.

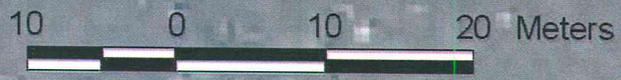
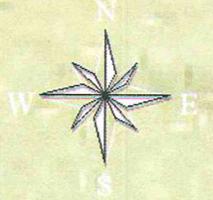
EIL. NR.	PLOTAS	KVADRATAS	GYLIS	FRAGMENTŲ KIEKIS	APIBŪDINIMAS
1	B1	b	70-80 cm	3	
2	B1	a-b	70-80 cm	7	1-as smulkus, plonas kaulelis
3	B1	a-b	60-80 cm (iš sijojimo krepšio)	4	
4	B1	a	60-70 cm	2	1-as degęs?
5	B1	b	80 cm	5	apdirbti? Nuskelti? Rasti tošies gabale
6	B1	d	70-80 cm	1	
7	B1	a-b	70-80 cm	4	
8	B1	d	70-80 cm	4	degę fragmentai
9	B1	d	70 cm	1	apdirbtas
10	B1	a	80 cm	1	
11	B1	a	80 cm	1	žuvies kaulas
12	B1	a	60-70 cm	1	smailintas?
13	B1	d	70-80 cm	1	
14	B1	d	80 cm	1	neaiškus fragmentas
15	B1	a-b	60-80 cm (iš sijojimo krepšio)	2	1 dantis
16	B1	c	10 cm	1	degęs
17	B1	a-b	80 cm	1	žuvies kaulas
18	B1	b	70 cm	1	
19	B1	c-d	80 cm	8	1 apdirbtas
20	B1	a-b	70-80 cm	2	iš krepšio
21	B1	c	85 cm	2	žuvies kaulas
22	B1	c-d	85 cm	24	1-as degęs?

SUTARTINIAI ŽENKLAI

	Sumontuotas ilgalaikis rėmas (8x4 m), žymintis tyrimų plotą
	2007 m. Iširtas plotas
	2008 m. Iširtas plotas

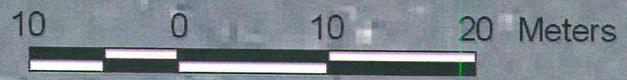
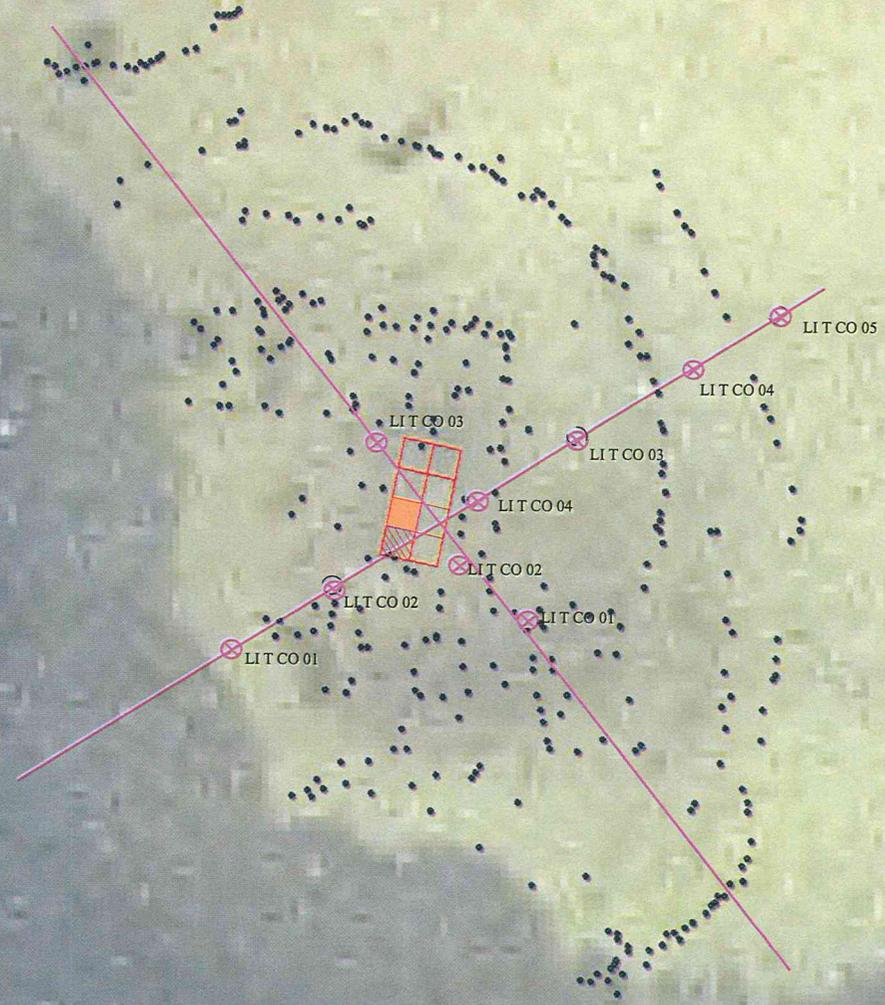
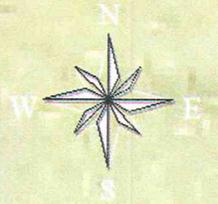
Luokesų ežero 2007 metų povandeniniai archeologiniai tyrinėjimai
SITUACIJOS PLANAS (1:1000)
 (ortofotografijos pagrindu)

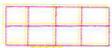
SUTARTINIAI ŽENKLAI

- ✕ Radimo vieta, inv. Nr. 135
- Sumontuotas ilgalaikis rėmas (8x4 m), žymintis tyrimų plotą
- 2007 m. Iširtas plotas
- 2008 m. Iširtas plotas

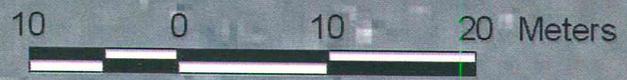
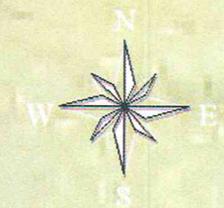
Luokesų ežero 2008 metų povandeniniai archeologiniai tyrinėjimai
SITUACIJOS PLANAS (1:500)
(ortofotografijos pagrindu)

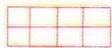
SUTARTINIAI ŽENKLAI

- Sedimentologiniai mėginiai
- Sumontuotas ilgalaikis rėmas (8x4 m), žymintis tyrimų plotą
- 2007 m. Iširtas plotas
- 2008 m. Iširtas plotas

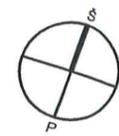
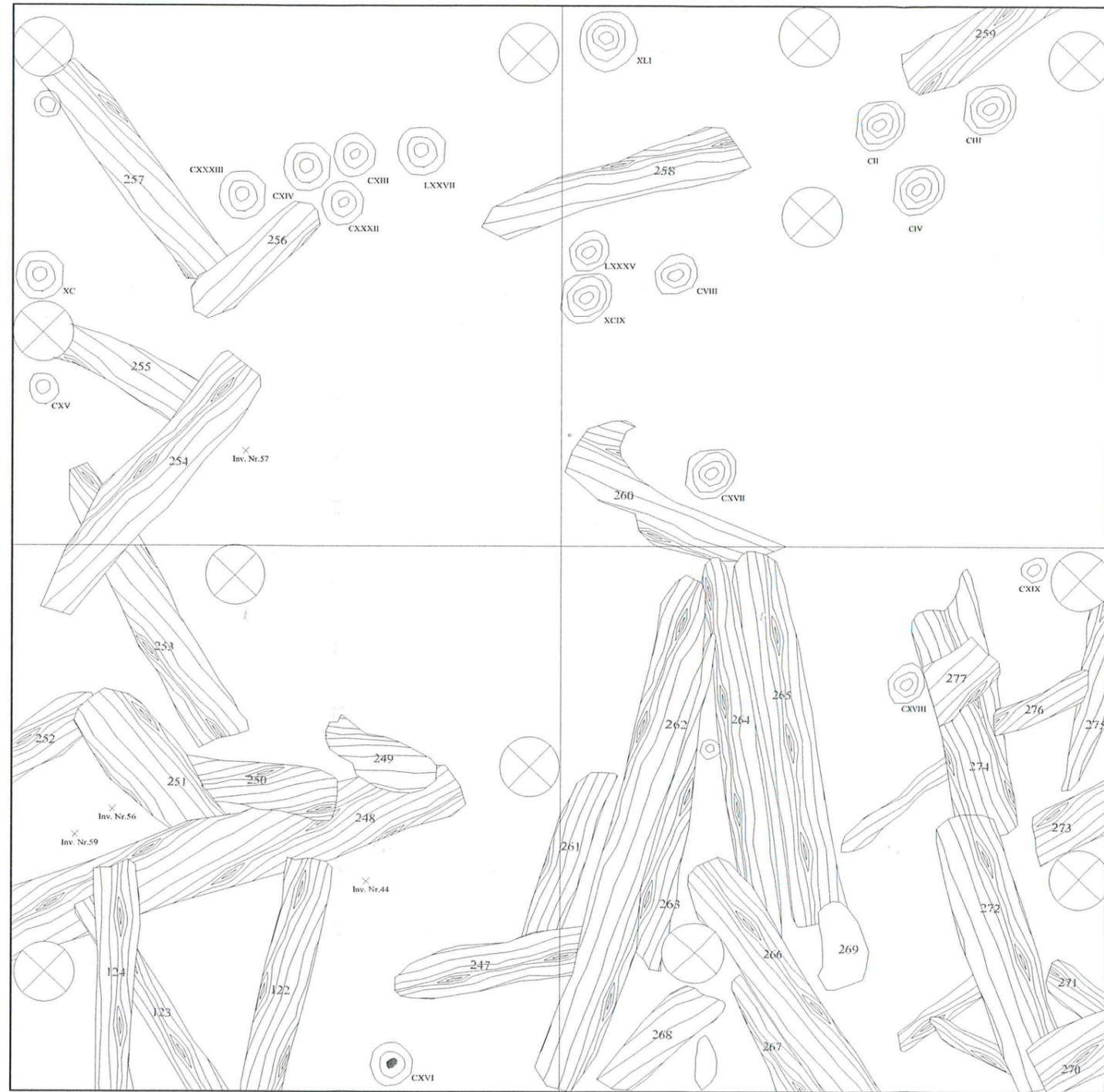
Luokesų ežero 2008 metų povandeniniai archeologiniai tyrinėjimai
SITUACIJOS PLANAS (1:500)
(ortofotografijos pagrindu)

SUTARTINIAI ŽENKLAI

- Dendrochronologinis mėginys
- Sumontuotas ilgalaikis rėmas (8x4 m), žymintis tyrimų plotą
- 2007 m. Iširtas plotas
- 2008 m. Iširtas plotas

Luokesų ežero 2008 metų povandeniniai archeologiniai tyrinėjimai
SITUACIJOS PLANAS (1:500)
 (ortofotografijos pagrindu)

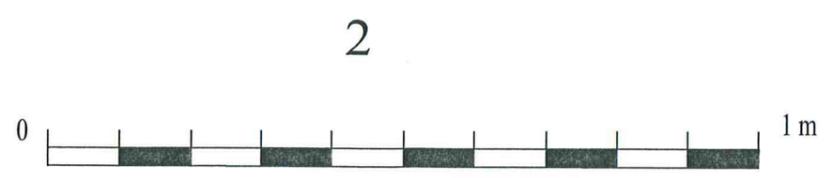

A

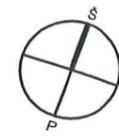
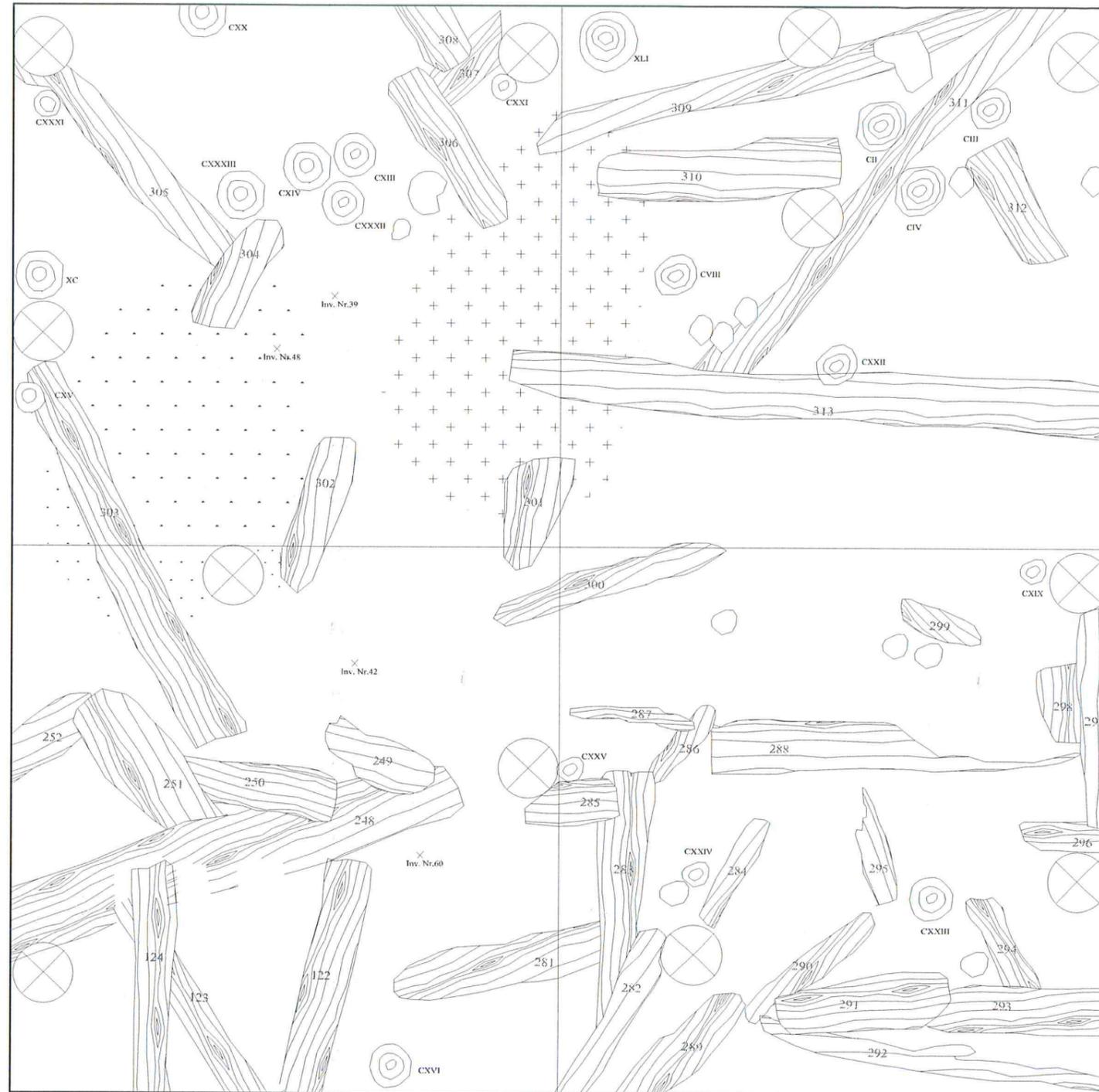
- HORIZONTALI MEDINĖ KONSTRUKCIJA IR NUMERIS
- VERTIKALUS POLIS IR JO NR.
- AKMUO
- INDIVIDUALUS RADINYS IR JO INV. NR.

B

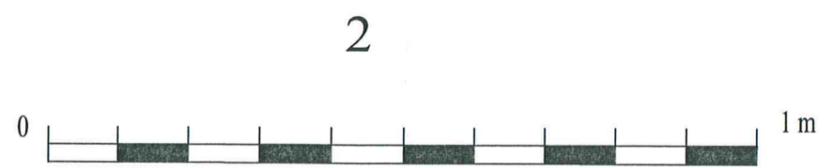
- ŠAKNIS. KELMAS.
- SMĖLIS
- DROŽLĖS, MEDŽIO ATRAIŽOS
- ANGLYS
- ŠVIESUS ŠLYNAS
- DURPĖ, SUTRĖŠUSI AUGALIJA
- LAZDYNŲ RIEŠUTŲ SANKAUPA
- SEDIMENTOLOGINIS MĖGINYS

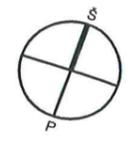
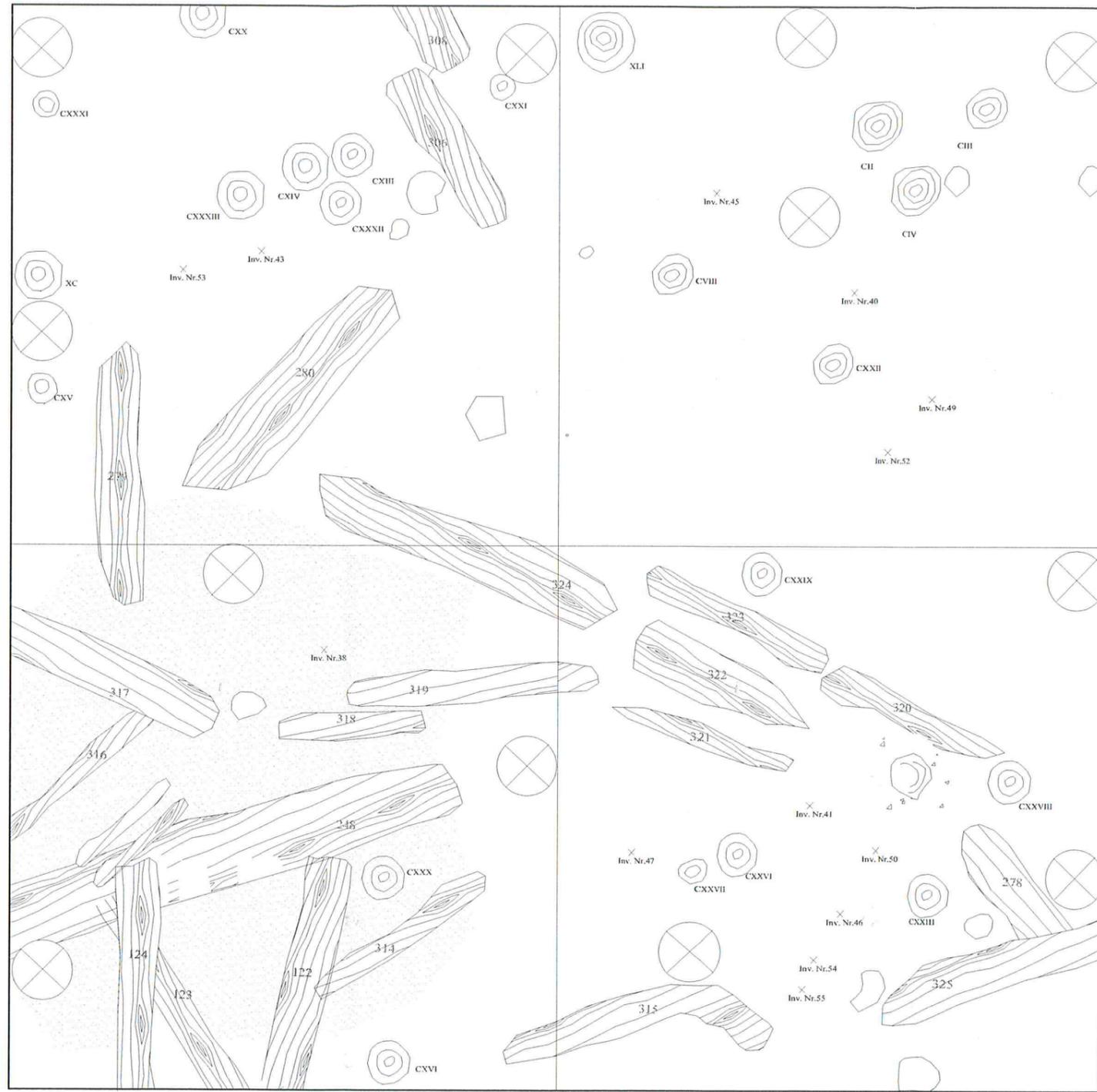
LUOKESŲ SENOVĖS GYVENVIETĖ I (A1756)		
LUOKESOS K., LUOKESOS SEN., MOLĖTŲ R., UTENOS APS.		
2008 METŲ POVANDENINIAI ARCHEOLOGINIAI TYRIMAI		
PERKASA NR.2, gylis -50-60 cm M 1:10	Lapas	Lapų
	6	8

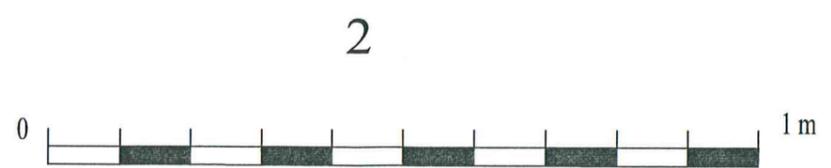
- A**
- HORIZONTALI MEDINĖ KONSTRUKCIJA IR NUMERIS
 - VERTIKALUS POLIS IR JO NR.
 - AKMUO
 - INDIVIDUALUS RADINYS IR JO INV. NR.
 - ŠAKNIS. KELMAS.
 - SMĖLIS
 - DROŽLĖS, MEDŽIO ATRAIŽOS
 - ANGLYS
- B**
- ŠVIESUS ŠLYNAS
 - DURPĖ, SUTRĖŠUSI AUGALIJA
 - LAZDYNŲ RIEŠUTŲ SANKAUPA
 - SEDIMENTOLOGINIS MĖGINYS

LUOKESŲ SENOVĖS GYVENVIETĖ I (A1756)		
LUOKESOS K., LUOKESOS SEN., MOLĖTŲ R., UTENOS APS.		
2008 METŲ POVANDENINIAI ARCHEOLOGINIAI TYRIMAI		
PERKASA NR.3, gylis -60-70 cm M 1:10	Lapas	Lapų
	7	8

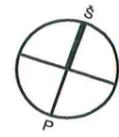
- A**
- HORIZONTALI MEDINĖ KONSTRUKCIJA IR NUMERIS
 - VERTIKALUS POLIS IR JO NR.
 - AKMUO
 - INDIVIDUALUS RADINYS IR JO INV. NR.
 - ŠAKNIS. KELMAS.
 - SMĖLIS
 - DROŽLĖS, MEDŽIO ATRAIŽOS
 - ANGLYS
- B**
- ŠVIESUS ŠLYNAS
 - DURPĖ, SUTRĚŠUSI AUGALIJA
 - LAZDYNŲ RIEŠUTŲ SANKAUPA
 - SEDIMENTOLOGINIS MĖGINYS

LUOKESŲ SENOVĖS GYVENVIETĖ I (A1756)		
LUOKESOS K., LUOKESOS SEN., MOLĖTŲ R., UTENOS APS.		
2008 METŲ POVANDENINIAI ARCHEOLOGINIAI TYRIMAI		
PERKASA NR.8, gylis -70-80 cm M 1:10	Lapas	Lapų
	8	8

- 0-10 cm gylis
- 10-20 cm gylis
- 20-30 cm gylis
- 30-40 cm gylis
- 40-50 cm gylis
- 50-60 cm gylis
- 60-70 cm gylis
- 70-80 cm gylis

A

- HORIZONTALI MEDINĖ KONSTRUKCIJA IR NUMERIS
- VERTIKALUS POLIS IR JO NR.
- AKMUO
- INDIVIDUALUS RADINYS IR JO INV. NR.

B

- ŠAKNIS. KELMAS.
- SMĖLIS
- DROŽLĖS, MEDŽIO ATRAIŽOS
- ANGLYS
- ŠVIESUS ŠLYNAS
- DURPĖ, SUTRĖŠUSI AUGALIJA
- LAZDYNŲ RIEŠUTŲ SANKAUPA

2

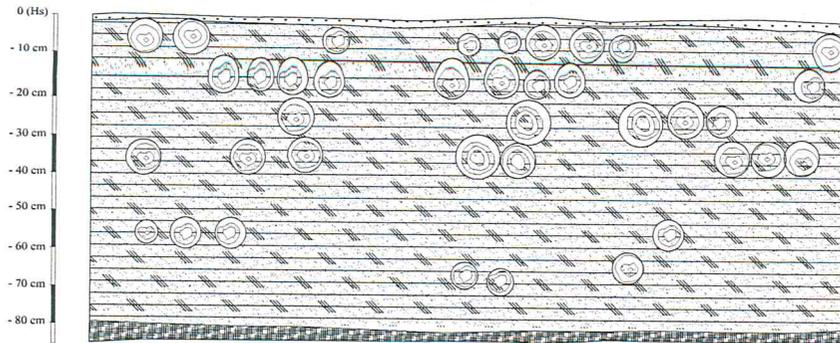
1

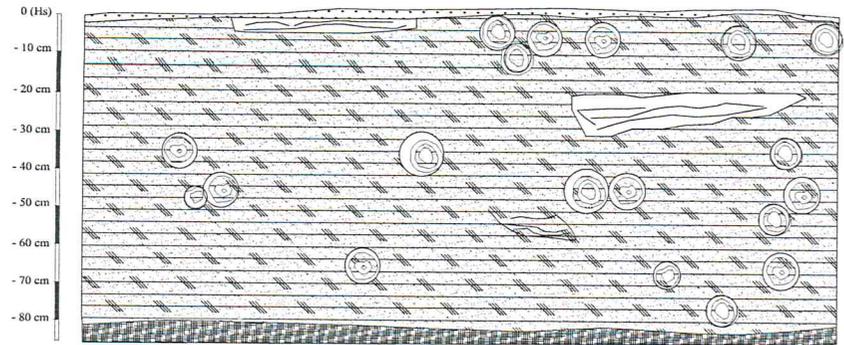
 SEDIMENTOLOGINIS MĖGINYS

LUOKESŲ SENOVĖS GYVENVIETĖ I (A1756)		
LUOKESOS K., LUOKESOS SEN., MOLĖTŲ R., UTENOS APS.		
2008 METŲ POVANDENINIAI ARCHEOLOGINIAI TYRIMAI		
PERKASA NR.3 M 1:10	Lapas	Lapų
	5	8

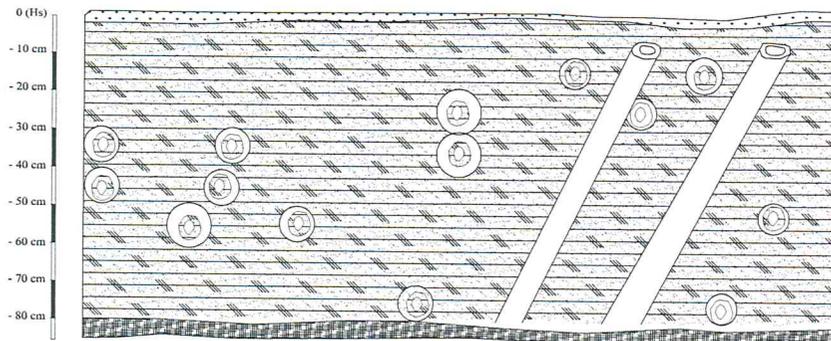
PV sienelė

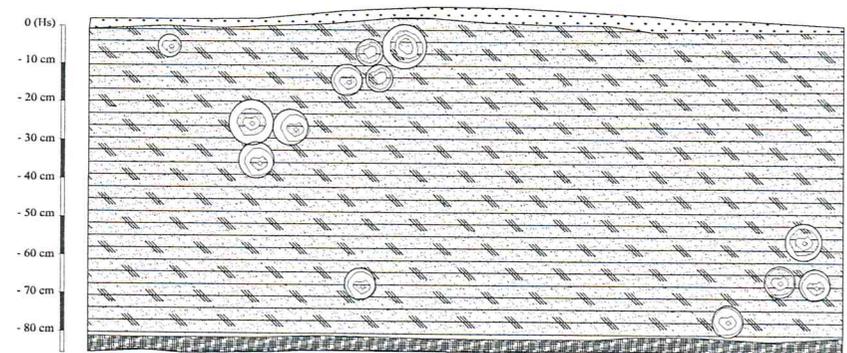
PR sienelė

SV sienelė

ŠR sienelė

RAŠTELIS

AKMUO

"IŽEMIS" - ŠVIESUS
KLAMPUS DUMBLAS

TAMSUS SLUOKSNIS SU SUTRĘŠUSIA MEDIENA,
AUGALIJOS PRIEMAIŠOMIS, DEGĖSIAIS

SMĖLIS, SMULKUS ŽVYRAS

VANDENS AUGALIJA

LUOKESŲ SENOVĖS GYVENVIETĖ I (A1756)

LUOKESOS K., LUOKESOS SEN., MOLĖTŲ R., UTENOS APS.

2008 METŲ POVANDENINIAI ARCHEOLOGINIAI TYRIMAI

PERKASA NR.3, SIENELĖS M 1:20

Lapas	Lapų
8	8

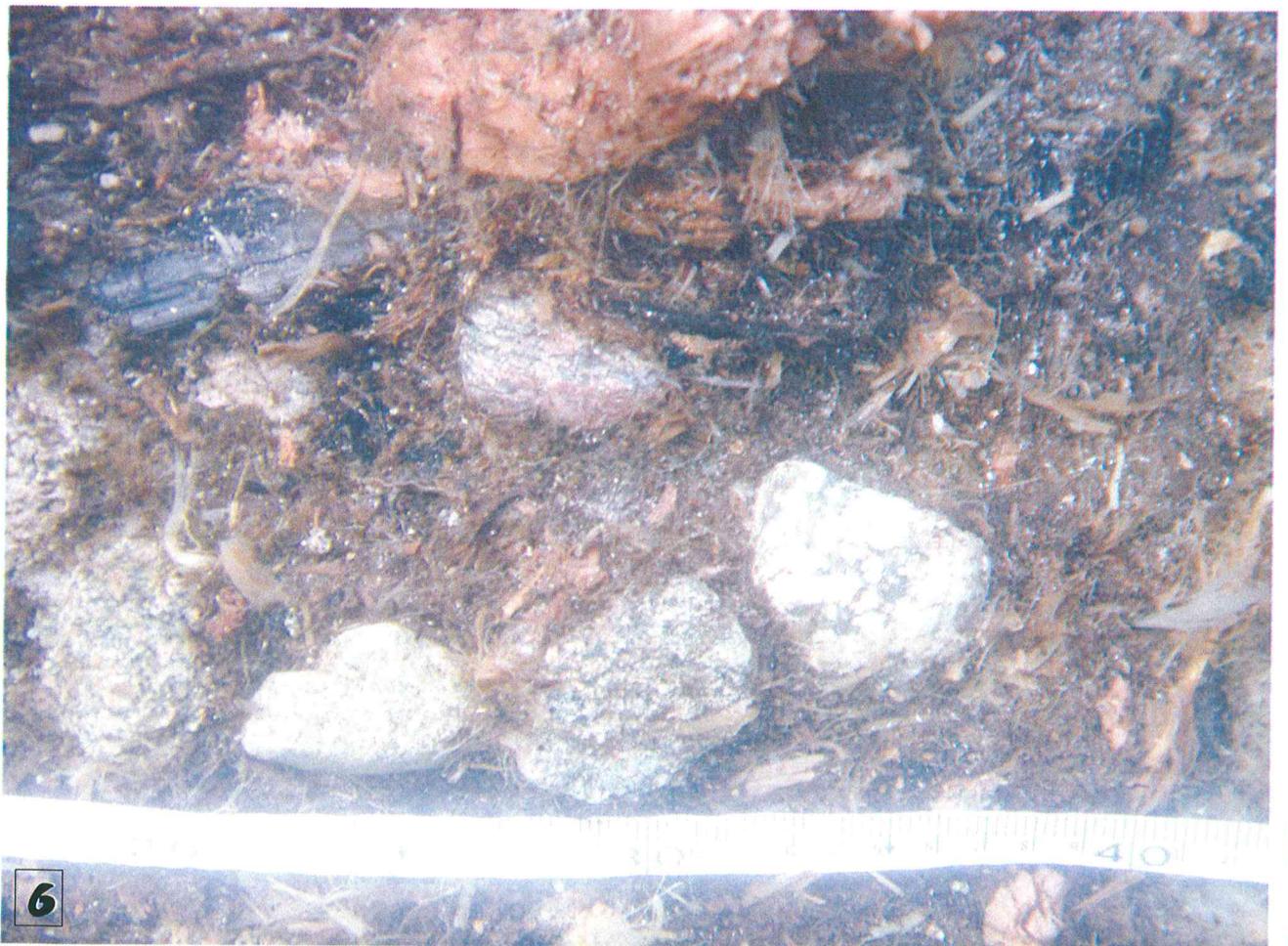
FOTONUOTRAUKŲ SĄRAŠAS

Viršelyje: Restauruotas puodas, inv. Nr. 134 (*nuotrauka- E. Pranckėnaitės*)

1. Pasiruošimas 2008 m. ekspedicijai. Ant platformos plukdoma įranga, stovyklavietės inventoriūs (*nuotrauka- A. Zalepūgienės*)
2. 2008 metų tyrinėjimų plotas, matomi sedimentologiniai mėginiai (*nuotrauka- A. Zalepūgienės*)
3. Medinės horizontalios konstrukcijos ištrauktos ant kranto, kur yra aprašomos, paimami mėginiai medienos tyrimams (*nuotrauka- E. Pranckėnaitės*)
4. Ištraukti sedimentologiniai mėginiai (*nuotrauka- E. Pranckėnaitės*)
5. Puodas inv. Nr. 135 *in situ* (*nuotrauka -M. Kvedaravičiaus*)
6. Akmenų sancaupa, kv. B2, g. 35 cm (*nuotrauka -J. Craig*)
7. Tiriamas plotas Nr.3, kv. B1-A1, g. 30-40 cm, medinės konstrukcijos Nr. 93-94, 155 (*nuotrauka- E. Pranckėnaitės*)
8. Puodas inv. Nr. 134 *in situ* (*nuotrauka -J. Craig*)
9. Radiniai. Restauruotas puodas, inv. Nr. 134 (*nuotrauka- E. Pranckėnaitės*)
10. Radiniai. Restauruotas puodas, inv. Nr. 135 (*nuotrauka- E. Pranckėnaitės*)
11. Radiniai. Puodo fragmentai, inv. Nr. 129 (*nuotrauka- E. Pranckėnaitės*)
12. Radiniai. Puodo pakraštėlis, inv. Nr. 130 (*nuotrauka- E. Pranckėnaitės*)
13. Radiniai. Akmeninio kirvelio fragmentas, inv. Nr. 37 (*nuotrauka- E. Pranckėnaitės*)
14. Radiniai. Kaulinė yla???, inv. Nr. 47 (*nuotrauka- E. Pranckėnaitės*)
15. Radiniai. Kaulinis ietigalis, inv. Nr. 43 (*nuotrauka- E. Pranckėnaitės*)
16. Radiniai. Plūdė, inv. Nr. 42 (*nuotrauka- E. Pranckėnaitės*)
17. Radiniai. Sagos formos tošinis dirbinys, inv. Nr. 41 (*nuotrauka- E. Pranckėnaitės*)
18. Radiniai. Medinis šaukštas, inv. Nr.44 (*nuotrauka- E. Pranckėnaitės*)
19. Radiniai. Medinis šaukštas, inv. Nr.45 (*nuotrauka- E. Pranckėnaitės*)
20. Radiniai. Irklas, inv. Nr. 40 (*nuotrauka- E. Pranckėnaitės*)
21. Radiniai. Medinis kabliukas, inv. Nr. 46 (*nuotrauka- E. Pranckėnaitės*)
22. Radiniai. Virvė, inv. Nr. 49 (*nuotrauka- A. Blažio*)
23. Radiniai. Virvė, inv. Nr. 51 (*nuotrauka- A. Blažio*)
24. Radiniai. Virvė, inv. Nr. 52 (*nuotrauka- A. Blažio*)
25. Radiniai. Bučiaus liekanos, inv. Nr. 48 (*nuotrauka- A. Blažio*)
26. Radiniai. Virvė, tinklo liekanos, inv. Nr. 53 (*nuotrauka- A. Blažio*)
27. Radiniai. Virvė, inv. Nr. 54 (*nuotrauka- A. Blažio*)
28. Radiniai. Tošinio kibirėlio fragmentai, inv. Nr. 50. Viršutinė dalis (*nuotrauka- A. Blažio*)
29. Radiniai. Tošinio kibirėlio fragmentai, inv. Nr. 50. Dugnėlis (*nuotrauka- A. Blažio*)
30. Radiniai. Akmeninis amuletas, inv. Nr. 38. (*nuotrauka- E. Pranckėnaitės*)
31. Radiniai. Žuvų kaulai (*nuotrauka- B. Pollmann*)
32. Radiniai. Skaldyti gyvūnų kaulai (*nuotrauka- E. Pranckėnaitės*)

Inv. Nr. 134

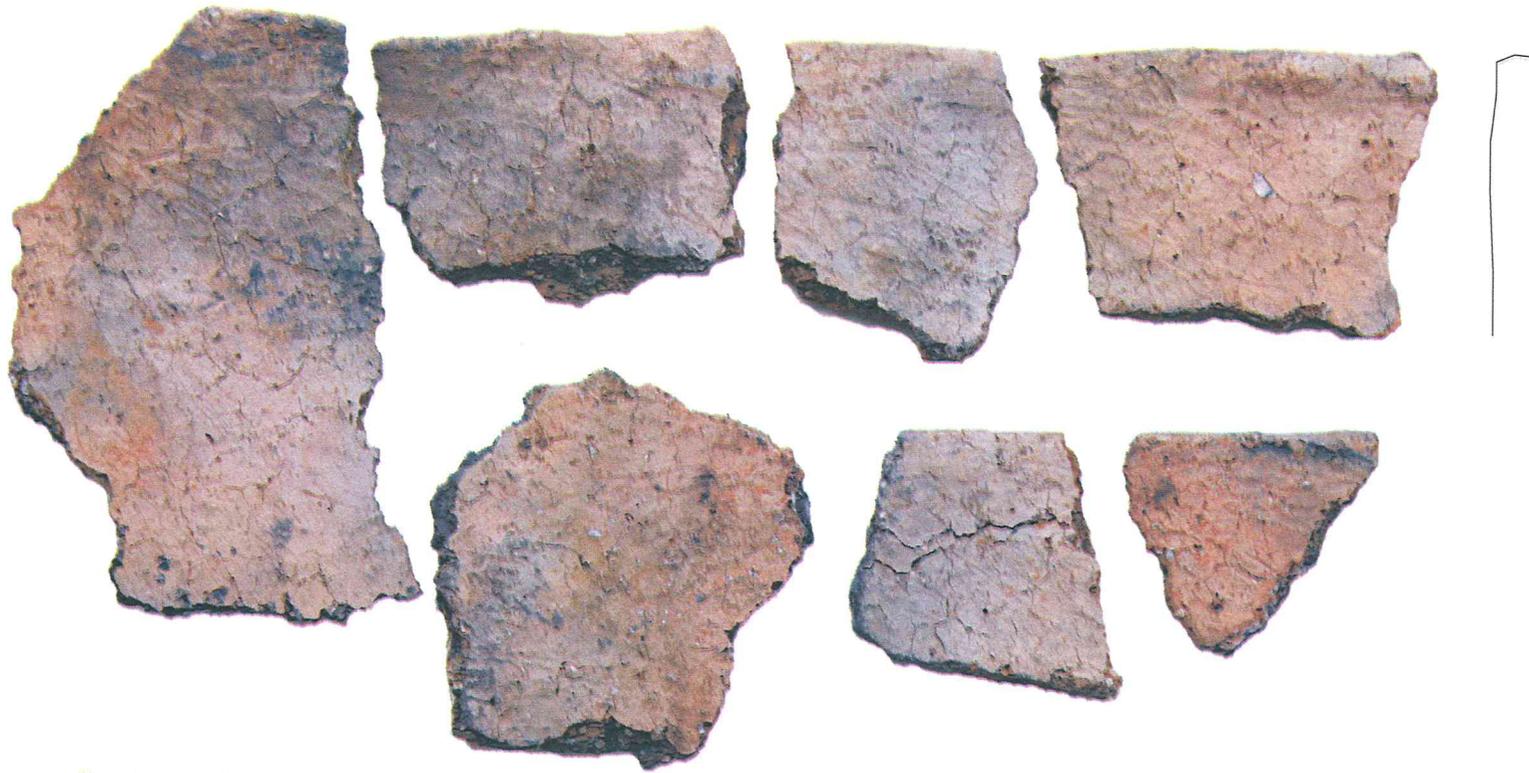
9

Inv. Nr. 135

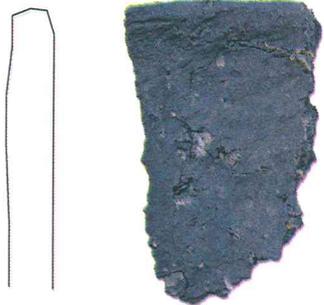
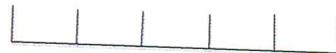

10

11

Inv. Nr. 129

Inv. Nr. 130

12

13

Inv. Nr. 37

Inv. Nr. 47

14

Inv. Nr. 43

15

Inv. Nr. 42

16

Inv. Nr. 41

17

Inv. Nr. 44

18

Inv. Nr. 45

19

Inv. Nr. 40

20

Inv. Nr. 46

21

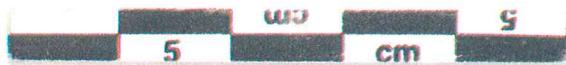

22 Inv. Nr. 49

Inv. Nr. 51

23

Inv. Nr. 52

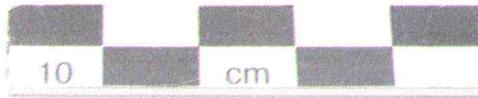
24

25

Inv. Nr. 48

Inv. Nr. 53

26

Inv. Nr. 54

27

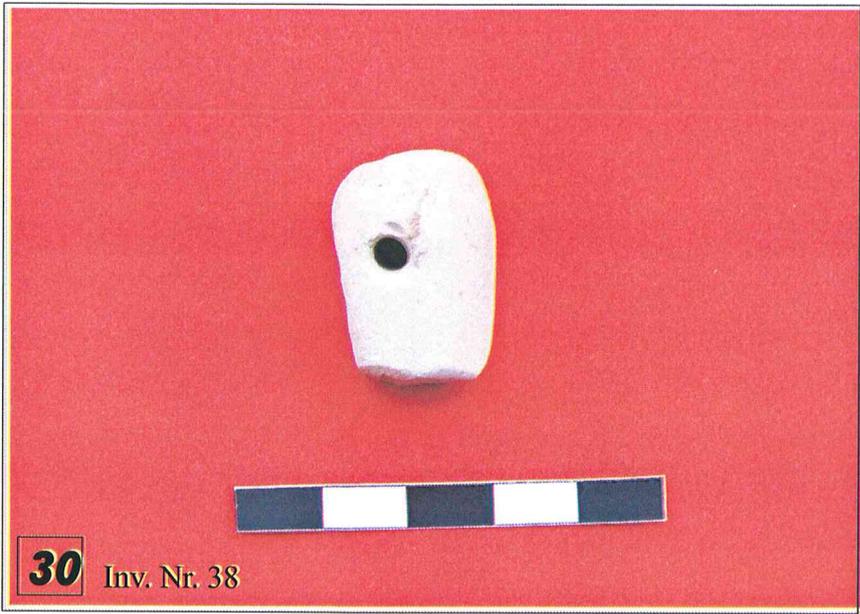

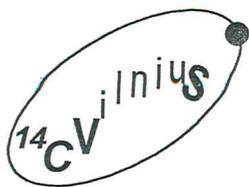
28

Inv. Nr. 50

29

GEOLOGIJOS IR GEOGRAFIJOS INSTITUTAS
RADIOIZOTOPINIŲ TYRIMŲ LABORATORIJA

T.Ševčenkos 13, Vilnius, 03223, Lietuva
Tel. 2104 703
E-paštas mazeika@geo.lt

¹⁴C TYRIMŲ PROTOKOLAS NR. RTL-95

Ėminį pateikė: LAD, E. Pranckėnaitė

Objektas: Luokesa

Pateikimo data: 2009-01-07

Eil. Nr.	Regi-str. Nr.	Lab. indeksas, Vs-	Tyrimų objekto (mėginio) aprašymas	Tirta medžiaga	Ben-zeno kiekis, g	¹⁴ C aktyvu-mas, pmC	Amžius pagal ¹⁴ C, metai (BP)	Paklai-da, metai (±1σ)	Kalibruotas amžius*, metai 1σ ir 2σ intervalams (68,2% ir 95,4% tikimybėms) (cal. BC/AD)
1	762	1875	Luokesa I, kv. a, gylis 80 cm, apatinis sluoksnis, mediena	Bendra organika	2,896	70,29	2830	60	1110-900 BC 1200-830 BC
2	763	1873	Luokesa I, kv. a, gylis 70 cm, mediena (šaknis?)	Bendra organika	1,325	70,21	2840	50	1110-910 BC 1200-840 BC

Tyrimų metodas: skystų scintiliatorių beta spektrometrijos.

Leidimo Nr. 1AT-188 (2007-11-29).

Tyrimų atlikimo (rezultatų suskaičiavimo momentui) data: 2009-03-31 – 2009-04-17.

Tyrimus atliko: vyr. inž. G. Davainis
v.m.d. dr. R. Petrošius

Protokolo išdavimo data: 2009-04-20.

* Kalibravimo programa – OxCal 3.10 (Bronk Ramsey C., 2001. Development of the Radiocarbon Program OxCal. *Radiocarbon*, 43 (2A), pp. 355-363).

Laboratorijos vadovas
Prof. habil. dr.

J. Mažeika

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS
MOKSLINEI ARCHEOLOGINEI KOMISIJAI

**Luokesų ežero (Molėtų r.) senovės gyvenvietės I (A1756) povandeninių
archeologinių tyrinėjimų**

PROJEKTAS
2008 07 01

Pirmoji Lietuvoje bronzos pabaiga ir ankstyvojo geležies amžiaus pradžia datuojama polinė gyvenvietė buvo aptikta 2000 m. vasarą šiauriniame Luokesų ežero krante. Tais pačiais metais inventorizuoti gyvenvietės poliai, sudarytas jų planas. Šių tyrimų metu, žvalgant gyvenvietės teritoriją, surastas lipdydos keramikos puodas, trinamosios gornos, akmeninio kirvuko ašmenys bei skobtinė lenta su dviem išskobtomis skylėmis¹.

Povandeniniai archeologiniai tyrinėjimai buvo vykdomi 2004 m. Luokesų I gyvenvietėje ištirtas 4 m² dydžio plotas centrinėje gyvenvietės dalyje, gyvenamojo komplekso teritorijoje. Surasti vertikalūs poliai, horizontalios medinių konstrukcijų dalys. Tirtame plote aptikta nemažai lipdytos lygiu, silpnai brūkšniuotu ir kruopėtu paviršiumi keramikos šukės (92 vnt.); dviejų akmeninių kirvių dalys, akmeniniai trintuvai, titnago nuoskalos, paršelių ir galvijų kaulai bei lazdynų riešutų kevalai. Aptikta ir unikalių radinių – medinis šaukštas, kirvio kotas, kaulinė yla. Nustatyta, jog tirtoje vietoje kultūrinis sluoksnis siekia apie 35-39 cm².

2007 metais buvo tęsiami Luokesų I ežero gyvenvietės povandeniniai archeologiniai tyrinėjimai. Prieš tyrinėjimus centrinėje gyvenamojo komplekso dalyje buvo sumontuotas 8x4 m dydžio būsimų perkasų geležinis ilgalaikis rėmas. 2007 metais gyvenvietėje, ŠR rėmo kampe, ištirtas 4 m² plotas (2x2 m dydžio perkasa Nr.2). Tirtoje vietoje kultūrinis sluoksnis siekia 70-75 cm.

¹ **Baubonis Z.**, Luokesų ežero (Molėtų raj.) polinės gyvenvietės 2000 m. povandeninių žvalgomųjų archeologinių tyrimų ataskaita, LII, F.1, B.3619; **Baubonis Z., Kraniauskas R., Kvedaravičius M.**, Luokesų ežero senovės gyvenvietės povandeniniai tyrinėjimai 2000 m.// Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 2000 metais. Vilnius, 2002 .P.229-231

² **Baubonis Z.**, Luokesų ežero (Molėtų r.) polinių gyvenviečių I (A1756) ir II (1757) 2004 metų povandeninių archeologinių tyrimų ataskaita, 2005, LII, F.1, B.4280; **Baubonis Z., Kvedaravičius M., Motuzaitė G., Pranckėnaitė E.**, Luokesų ežero polinės gyvenvietės I ir II // Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 2004 metais, Vilnius, 2006, P. 315-316

Tirtame plote aptikta nemažai lipdytos lygiu, silpnai brūkšniuotu ir kruopėtu paviršiumi keramikos šukės (98 vnt.); įtvėriamojo akmeninio kirvuko dalis, 2 akmeniniai trintuvai, titnago nuoskalos, kiaulių, galvijų kaulai bei lazdynų riešutų kevalai. Aptikta ir unikalių radinių –2 mediniai kirvių kotai, tošinio kibirėlio dugno fragmentas, karninė virvė, spėjamos skulptūrėlės ar dekoru detalės fragmentas bei pirmasis Luokesų ežerų gyvenvietėse rastas metalinis dirbinys – bronzinis akinių formos kabutis³.

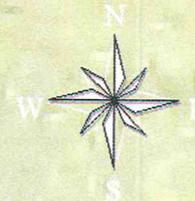
2008 metais numatoma toliau tęsti gyvenvietės tyrinėjimus centrinėje gyvenamojo komplekso dalyje. Numatoma iširti 10 m² plotą bei paimti sedimentologinius mėginius tyrimams. Tyrinėjimai bus atliekami liepos mėnesį.

Archeologė

Elena Pranckėnaitė

Priedas: Luokesų ežero senovės gyvenvietės I planas M 1:500.

³ Pranckėnaitė E., Luokesų ežero (Molėtų r.) gyvenvietės I (A1756) 2007 m. povandeninių archeologinių tyrinėjimų ataskaita

10 0 10 20 Meters

Luokesų ežero 2008 metų povandeniniai
archeologiniai tyrinėjimai
SITUACIJOS PLANAS (1:500)
(ortofotografijos pagrindu)

2007 m. Ištirtas plotas

2008 m. Numatomas
ištirti plotas

